

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK VŠEOBECNÉHO SÚDU (ôsma komora)

z 21. septembra 2022*

„Štátna pomoc – Slobodné pásmo Madeira – Schéma pomoci vykonaná Portugalskom – Rozhodnutie konštatujúce nezlučiteľnosť schémy pomoci s rozhodnutiami K(2007) 3037 v konečnom znení a K(2013) 4043 v konečnom znení, ktorými bola táto schéma pomoci vyhlásená za nezlučiteľnú s vnútorným trhom a bolo nariadené vymáhanie pomoci poskytnutej na jej základe – Pojem štátna pomoc – Existujúca pomoc v zmysle článku 1 písm. b) bodov i) a ii) nariadenia (EÚ) 2015/1589 – Vymáhanie – Legitímna dôvera – Právna istota – Zásada riadnej správy vecí verejných – Absolútna nemožnosť vykonania – Premlčanie – Článok 17 nariadenia 2015/1589“

Vo veci T-95/21,

Portugalská republika, v zastúpení: P. Barros da Costa, A. Soares de Freitas, L. Borrego, splnomocnení zástupcovia, za právnej pomoci M. Gorrão-Henriques a A. Saavedra, advokáti,

žalobkyňa,

proti

Európskej komisii, v zastúpení: I. Barcew a G. Braga da Cruz, splnomocnení zástupcovia,

žalovanej,

VŠEOBECNÝ SÚD (ôsma komora),

v zložení: predseda komory J. Svaningsen (spravodajca), sudcovia C. Mac Eochaidh a T. Pynnä,

tajomník: L. Ramette, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na uznesenie z 22. júna 2021, Portugalsko/Komisia (T-95/21 R, neuvverejnené, EU:T:2021:383), ktorým sa zamietá návrh na nariadenie predbežného opatrenia podaný Portugalskou republikou,

po pojednávaní zo 17. mája 2022,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: portugalčina.

Rozsudok

- 1 Portugalská republika svojou žalobou založenou na článku 263 ZFEÚ navrhuje zrušenie článku 1, ako aj článkov 4 až 6 rozhodnutia Európskej komisie C(2020) 8550 final zo 4. decembra 2020 o schéme pomoci SA.21259 (2018/C) (ex 2018/NN), uplatňovanej Portugalskom v prospech Zona Franca da Madeira (ZFM) – Režim III (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“).

I. Okolnosti predchádzajúce sporu

- 2 Schéma ZFM má formu rôznych daňových výhod priznaných v rámci Centro Internacional de Negócios da Madeira (Medzinárodné obchodné centrum Madeira, Portugalsko), Registo Internacional de Navios da Madeira (Medzinárodný register lodí Madeira, Portugalsko) a Zona Franca Industrial (Priemyselné slobodné pásmo, ďalej len „ZFI“).
- 3 Táto schéma bola pôvodne schválená v roku 1987 (ďalej len „režim I“) rozhodnutím Komisie z 27. mája 1987 vo veci N 204/86 [SG(87) D/6736] ako zlučiteľná regionálna pomoc. Jej predĺženie bolo následne povolené rozhodnutím Komisie z 27. januára 1992 vydaným vo veci E 13/91 [SG(92) D/1118] a potom rozhodnutím Komisie z 3. februára 1995 vydaným vo veci E 19/94 [SG(95) D/1287].
- 4 Schéma, ktorá ju nahradila (ďalej len „režim II“), bola povolená rozhodnutím Komisie z 11. decembra 2002 vydaným vo veci N 222A/01.
- 5 Na základe usmernení pre národnú regionálnu pomoc na roky 2007 – 2013 (Ú. v. EÚ C 54, 2006, s. 13, ďalej len „usmernenia z roku 2007“) bola rozhodnutím Komisie z 27. júna 2007 vydaným vo veci N421/2006 (ďalej len „rozhodnutie z roku 2007“) povolená tretia schéma (ďalej len „režim III“) na obdobie od 1. januára 2007 do 31. decembra 2013. Komisia povolila túto schému ako zlučiteľnú prevádzkovú pomoc na podporu regionálneho rozvoja a diverzifikáciu ekonomickej štruktúry Madeiry (Portugalsko) ako najvzdialenejšieho regiónu v zmysle článku 299 ods. 2 ES (teraz článok 349 ZFEÚ).
- 6 Režim III má formu zníženia dane z príjmov uplatniteľnej na právnické osoby (ďalej len „IRPM“) zo zisku pochádzajúceho z činností fakticky a fyzicky vykonávaných na Madeire (3 % od roku 2007 do roku 2009, 4 % od roku 2010 do roku 2012 a 5 % od roku 2013 do roku 2020), oslobodenia od obecných a miestnych daní, ako aj oslobodenia od dane z prevodu nehnuteľností na účely vytvorenia podniku v ZFM, a to až do maximálnej výšky pomoci založenej na horných hraniciach základu dane uplatniteľných na ročný základ dane príjemcov. Tieto horné hranice sa stanovujú v závislosti od počtu pracovných miest zachovaných príjemcom počas každého účtovného obdobia. Za určitých podmienok sa spoločnostiam zaregistrovaným v ZFI v rámci ZFM môže poskytnúť dodatočné zníženie o 50 % IRPM.
- 7 Prístup k režimu III bol obmedzený na činnosti uvedené na zozname uvedenom v rozhodnutí z roku 2007. Navyše všetky činnosti finančného sprostredkovania a poistenia a pomocné finančné a poisťovacie činnosti, ako aj všetky činnosti súvisiace s „vnútroškupinovými službami“ (koordinácia, pokladne a distribučné strediská), ako „služby poskytované najmä spoločnostiam“ boli vylúčené z pôsobnosti režimu III.

- 8 Zmenené znenie režimu III bolo povolené rozhodnutím Komisie z 2. júla 2013 vo veci SA.34160 (2011/N) (ďalej len „rozhodnutie z roku 2013“) na obdobie od 1. januára do 31. decembra 2013. Toto rozhodnutie zachováva rovnaké podmienky ako tie, ktoré stanovuje režim III, s výhradou zvýšenia horných hraníc základu dane, na ktorý sa uplatňuje zníženie IRPM, o 36,7 %.
- 9 Následne bolo povolené predĺženie zmeneného režimu III do 30. júna 2014 rozhodnutím Komisie z 26. novembra 2013 vo veci SA.37668 (2013/N). Predĺženie uvedenej schémy do konca roka 2014 bolo povolené rozhodnutím Komisie z 8. mája 2014 vo veci SA.38586 (2014/N).
- 10 Dňa 12. marca 2015 Komisia začala na základe článku 108 ods. 1 ZFEÚ a článku 17 ods. 1 nariadenia Rady (ES) č. 659/1999 z 22. marca 1999 ustanovujúceho podrobné pravidlá na uplatňovanie článku 108 ZFEÚ (Ú. v. ES L 83, 1999, s. 1; Mim. vyd. 08/001, s. 339) vykonávanie dohľadu nad režimom III za roky 2012 a 2013.
- 11 Listom zo 6. júla 2018 Komisia informovala Portugalskú republiku o svojom rozhodnutí začať konanie vo veci formálneho zisťovania podľa článku 108 ods. 2 ZFEÚ v súvislosti s režimom III (Ú. v. EÚ C 101, 2019, s. 7, ďalej len „rozhodnutie o začatí konania vo veci formálneho zisťovania“).
- 12 Toto konanie bolo začaté z dôvodu pochybností Komisie týkajúcich sa jednak uplatnenia oslobodení od daní na príjmy pochádzajúce z činností fakticky a fyzicky vykonávaných v autonómnom regióne Madeira (ďalej len „RAM“) a jednak vzťahu medzi výškou pomoci a vytvorením alebo zachovaním skutočných pracovných miest na Madeire.
- 13 Na záver tohto konania prijala Komisia napadnuté rozhodnutie, ktorého výrok znie takto:

„Článok 1

Schému pomoci ‚Zona Franca da Madeira (ZFM) – režim III‘ v miere, v akej ju vykonalo Portugalsko v rozpore s rozhodnutím [z roku 2007] a rozhodnutím [z roku 2013], vykonalo Portugalsko protizákonne v rozpore s článkom 108 ods. 3 [ZFEÚ] a je nezlučiteľná s vnútorným trhom.

Článok 2

Individuálna pomoc poskytnutá na základe schémy uvedenej v článku 1 nepredstavuje pomoc, ak v čase poskytnutia spĺňala podmienky stanovené v nariadení prijatom na základe článku 2 nariadenia (EÚ) 2015/1588 a toto nariadenie bolo v čase poskytnutia pomoci účinné.

Článok 3

Individuálna pomoc poskytnutá na základe schémy uvedenej v článku 1, ktorá v čase poskytnutia spĺňala podmienky stanovené v rozhodnutiach uvedených v článku 1 alebo stanovené v nariadení prijatom na základe článku 1 nariadenia... 2015/1588, je zlučiteľná s vnútorným trhom až do maximálnej intenzity pomoci uplatniteľnej na tento druh pomoci.

Článok 4

1. Portugalsko musí vymáhať od príjemcov nezlučiteľnú pomoc poskytnutú podľa schémy uvedenej v článku 1.

...

4. S účinnosťou od dátumu oznámenia tohto rozhodnutia Portugalsko zruší nezlučiteľnú schému pomoci v rozsahu uvedenom v článku 1 a zruší všetky nevyplatené platby pomoci.

Článok 5

1. Vrátene pomoci poskytnutej podľa schémy uvedenej v článku 1 musí byť okamžité a účinné.

2. Portugalsko musí zabezpečiť, aby sa toto rozhodnutie vykonalo do ôsmich mesiacov odo dňa jeho doručenia.

...“

II. Návrhy účastníkov konania

14 Portugalská republika navrhuje, aby Všeobecný súd:

- zrušil článok 1, ako aj články 4 až 6 napadnutého rozhodnutia,
- uložil Komisii povinnosť nahradiť trovy konania.

15 Komisia navrhuje, aby Všeobecný súd:

- zamietol žalobu ako nedôvodnú,
- uložil Portugalskej republike povinnosť nahradiť trovy konania.

III. Právny stav

16 Na podporu svojej žaloby uvádza Portugalská republika sedem žalobných dôvodov.

17 Svojím prvým žalobným dôvodom Portugalská republika tvrdí, že napadnuté rozhodnutie porušuje článok 107 ods. 1 ZFEÚ, keďže režim III nie je selektívny.

18 Svojím druhým žalobným dôvodom Portugalská republika tvrdí, že napadnuté rozhodnutie porušuje článok 107 ods. 1 ZFEÚ, keďže Komisia nepreukázala, že režim III ovplyvňuje hospodársku súťaž a obchod medzi členskými štátmi.

19 Svojím tretím žalobným dôvodom, predloženým subsidiárne, Portugalská republika uvádza, že napadnutým rozhodnutím bol porušený článok 108 ZFEÚ a články 21 až 23 nariadenia Rady (EÚ) 2015/1589 z 13. júla 2015 stanovujúceho podrobné pravidlá na uplatňovanie článku 108 ZFEÚ (Ú. v. EÚ L 248, 2015, s. 9), keďže režim III treba považovať za „existujúcu pomoc“.

20 Svojím štvrtým žalobným dôvodom, ktorý bol tiež uvedený subsidiárne, Portugalská republika namieta nesprávne právne posúdenie v rozsahu, v akom bol režim III vykonaný v súlade s rozhodnutiami z rokov 2007 a 2013 a článkami 107 a 108 ZFEÚ.

- 21 Svojím piatym žalobným dôvodom Portugalská republika tvrdí, že Komisia sa dopustila skutkového omylu alebo si nesplnila svoju povinnosť odôvodnenia, keďže požiadavky daňového režimu a dohľad nad nimi vykonávaný vnútroštátnymi orgánmi sú spôsobilé kontrolovať režim III.
- 22 Svojím šiestym žalobným dôvodom Portugalská republika tvrdí, že Komisia sa dopustila skutkového omylu alebo si nesplnila svoju povinnosť odôvodnenia v rozsahu, v akom vykonala kontroly podmienky týkajúcej sa vytvorenia alebo zachovania pracovných miest.
- 23 Napokon svojím siedmym žalobným dôvodom sa Portugalská republika odvoláva na porušenie všeobecných zásad práva Európskej únie, najmä zásady práva na obhajobu, zásady právnej istoty, zásady riadnej správy vecí verejných, zásady ochrany legitímnej dôvery a zásady proporcionality, na porušenie povinnosti odôvodnenia zo strany Komisie, na jej nemožnosť dodržať povinnosť vymáhania stanovenú v napadnutom rozhodnutí, ako aj na porušenie článku 17 nariadenia 2015/1589.

A. O štruktúre a žalobných dôvodoch

- 24 Vzhľadom na žalobné dôvody predložené Portugalskou republikou pripomenuté v bodoch 16 až 23 vyššie, ako aj na pripomienky, ktoré predložila k správe pre pojednávanie a ktoré boli zaznamenané v zápisnici z pojednávania, treba túto žalobu chápať tak, že v podstate pozostáva z jedenástich žalobných dôvodov.
- 25 Prvý a druhý žalobný dôvod sú založené na porušení článku 107 ods. 1 ZFEÚ v rozsahu, v akom bol režim III, tak ako bol vykonaný, kvalifikovaný ako „štátna pomoc“ v zmysle tohto ustanovenia.
- 26 Tretí žalobný dôvod je založený na porušení článku 108 ZFEÚ a článkov 21 až 23 nariadenia 2015/1589 v rozsahu, v akom bol režim III, tak ako bol vykonaný, kvalifikovaný ako „nová pomoc“ v zmysle článku 1 písm. c) tohto nariadenia, a nie ako „existujúca pomoc“ v zmysle článku 1 písm. b) bodu i) uvedeného nariadenia.
- 27 Štvrtý až šiesty žalobný dôvod sú založené na nesprávnych právnych posúdeniach a skutkových omyloch, ako aj na nedostatku odôvodnenia, keďže Portugalská republika vykonala režim III v súlade s rozhodnutiami z rokov 2007 a 2013, ako aj článkami 107 a 108 ZFEÚ.
- 28 Siedmy žalobný dôvod je založený na porušení práva na obhajobu, zásad právnej istoty a riadnej správy vecí verejných, ako aj na nedostatku odôvodnenia, keďže Komisia nezohľadnila list, ktorý jej zaslala 6. apríla 2018 Portugalská republika.
- 29 Ôsmy žalobný dôvod je založený na porušení zásad právnej istoty, ochrany legitímnej dôvery a riadnej správy vecí verejných tým, že napadnutým rozhodnutím bola Portugalskej republike uložená povinnosť vymáhať pomoc vyhlásenú za protiprávnu a nezlučiteľnú.
- 30 Deviaty žalobný dôvod je založený na nemožnosti Portugalskej republiky vymáhať pomoc vyhlásenú za protiprávnu a nezlučiteľnú.
- 31 Desiaty žalobný dôvod je založený na porušení zásady proporcionality z dôvodu, že Komisia prijala reštriktívny prístup k podmienkam „vytvárania/zachovania pracovných miest v [regióne]“ a „činnos[ti], ktorá bola fakticky a fyzicky vykonávaná [v RAM]“.

32 Jedenásty žalobný dôvod je založený na porušení článku 17 nariadenia 2015/1589 z dôvodu premlčania určitých pomoci poskytnutých podľa režimu III.

B. O prvom a druhom žalobnom dôvode, ktoré sú založené na porušení článku 107 ods. 1 ZFEÚ v rozsahu, v akom bol režim III, tak ako bol vykonaný, kvalifikovaný ako „štátna pomoc“

33 Svojím prvým a druhým žalobným dôvodom, ktoré treba preskúmať spoločne, Portugalská republika vytýka Komisii, že porušila článok 107 ods. 1 ZFEÚ tým, že kvalifikovala režim III, tak ako bol vykonaný, ako „štátnu pomoc“ v zmysle tohto ustanovenia. V tejto súvislosti tvrdí, že táto schéma nespĺňa tri z podmienok vyžadovaných na účely takejto kvalifikácie.

34 Na jednej strane a na rozdiel od konštatovania uvedeného v odôvodneniach 135 a 136 napadnutého rozhodnutia nemá režim III selektívnu povahu, keďže predstavuje opatrenie všeobecnej povahy patriace do všeobecnej štruktúry portugalského daňového systému a jeho predmetom je upraviť situácie, ktoré si objektívne zasluhujú samostatné zaobchádzanie.

35 Portugalská republika v tejto súvislosti najskôr s odkazom na rozsudok z 9. decembra 1997, Tiercé Ladbroke/Komisia (C-353/95 P, EU:C:1997:596), tvrdí, že povaha a štruktúra systému môžu odôvodniť rozdielne zaobchádzanie oproti všeobecne záväzným právnym predpisom, ak sa odkazuje nielen na formálne prvky, ako je stupeň samostatnosti dotknutého územného celku, ale aj na existenciu odlišnej hmotnoprávnej situácie, ktorá odôvodňuje výnimku zo všeobecných pravidiel.

36 Špecifickosť územia RAM, uznaná tak portugalským právnym a ústavným rámcom, ako aj Komisiou v odôvodnení 193 napadnutého rozhodnutia, odôvodňuje rozdielne daňové zaobchádzanie v porovnaní s inými portugalskými územiami s cieľom napraviť a zmierniť trvalé štrukturálne nevýhody, ktorými trpia podniky vykonávajúce svoju hospodársku činnosť v tomto regióne.

37 Portugalská republika sa ďalej domnieva, že skutočnosť, že opatrenie je geograficky obmedzené na ZFM, mu nepriznáva selektívnu povahu. Ak by to bolo inak, RAM a ZFM by sa nachádzali v daňovo nevýhodnej situácii v porovnaní s inými regiónmi Únie, čo by bolo v rozpore so všeobecným cieľom Zmlúv a politik Únie, ktoré smerujú k uprednostneniu najvzdialenejších regiónov. Všeobecný súd sa preto musí vyhnúť uplatneniu kritéria, ktoré by neumožnilo dosiahnuť tento cieľ.

38 Napokon Portugalská republika tvrdí, že v súlade s rozsudkami z 11. septembra 2008, UGT-Rioja a i. (C-428/06 až C-434/06, EU:C:2008:488, bod 144), a z 18. decembra 2008, Government of Gibraltar a Spojené kráľovstvo/Komisia (T-211/04 a T-215/04, EU:T:2008:595, bod 115), musí byť referenčným rámcom na posúdenie selektivity režimu III územie RAM, a nie celé portugalské územie.

39 To vyplýva zo skutočnosti, že RAM má z ústavného hľadiska dostatočnú inštitucionálnu, procesnú a hospodársku autonómiu vo vzťahu k portugalským ústredným orgánom. Táto autonómia, ktorá jej umožňuje prispôsobiť vnútroštátny daňový systém svojim regionálnym osobitostiam bez toho, aby rozhodnutie o znížení sadzby dane bolo kompenzované dotáciami alebo subvenciami pochádzajúcimi od iných regiónov alebo od ústrednej vlády, odôvodňuje, aby sa režim III považoval za všeobecne uplatniteľný v rámci tohto územného celku na nižšej ako štátnej úrovni.

- 40 Komisia tým, že v napadnutom rozhodnutí neurčila, či RAM alebo ZFM mali dostatočnú inštitucionálnu, procesnú a hospodársku nezávislosť, porušila nielen článok 107 ods. 1 ZFEÚ, ale aj svoju povinnosť odôvodnenia.
- 41 Na druhej strane Komisia nepreukázala, že režim III, tak ako bol vykonaný, ovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi a narúša hospodársku súťaž alebo hrozí jej narušením.
- 42 Portugalská republika v tejto súvislosti tvrdí, že na rozdiel od toho, čo uviedla v odôvodnení 215 napadnutého rozhodnutia, Komisia mala v súlade s judikatúrou vykonať *in concreto* kvantitatívnu a aktualizovanú analýzu účinkov režimu III. Navyše mala preukázať existenciu citeľných účinkov na hospodársku súťaž a obchod vzhľadom na povahu RAM ako najvzdialenejšieho regiónu a jeho nízku hospodársku výkonnosť, ktorého osobitosti sú uznané v článku 349 ZFEÚ.
- 43 Okrem toho Portugalská republika tvrdí, že Komisia si nespĺnila svoju povinnosť odôvodnenia, keď sa obmedzila na uvedenie toho, že spoločnosti registrované v ZFM vykonávali činnosti otvorené medzinárodnej hospodárskej súťaži, hoci dotknuté osoby počas správneho konania tvrdili opak, že toto konanie neodhalilo žiadnu dotknutú osobu, ktorá by sa sťažovala na zavedenie režimu III, a že Európsky hospodársky a sociálny výbor (EHSV) sa domnieva, že nízka atraktivnosť najvzdialenejších regiónov vylučuje možnosť zmeny obchodu medzi členskými štátmi.
- 44 Komisia tvrdí, že prvý a druhý žalobný dôvod treba zamietnuť ako nedôvodné.
- 45 Treba teda preskúmať, či Komisia v odôvodnení 148 napadnutého rozhodnutia správne kvalifikovala režim III, tak ako bol vykonaný, ako „štátnu pomoc“ v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ.
- 46 V tejto súvislosti podľa ustálenej judikatúry kvalifikácia vnútroštátneho opatrenia ako „štátnej pomoci“ vyžaduje, aby boli splnené všetky nasledujúce podmienky. Po prvé musí ísť o zásah zo strany štátu alebo zo štátnych prostriedkov. Po druhé musí byť tento zásah spôsobilý ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi. Po tretie musí svojmu príjemcovi poskytovať selektívnu výhodu. Po štvrté musí narúšať alebo hroziť narušením hospodárskej súťaže (pozri rozsudok zo 6. októbra 2021, *World Duty Free Group a Španielsko/Komisia*, C-51/19 P a C-64/19 P, EU:C:2021:793, bod 30 a citovanú judikatúru).
- 47 V prejednávanej veci sa Portugalská republika obmedzila na spochybnenie na jednej strane selektívnej povahy výhody poskytnutej príjemcom režimu III, tak ako bol vykonaný, a na druhej strane skutočnosti, že táto schéma môže ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi, ako aj narúšať alebo hroziť narušením hospodárskej súťaže.
- 48 V prvom rade, pokiaľ ide o podmienku týkajúcu sa selektívnej povahy výhody, je preukázané, že vnútroštátne opatrenia poskytujúce daňovú výhodu, ktoré napriek tomu, že neobsahujú prevod štátnych prostriedkov, stavajú príjemcu do finančnej situácie, ktorá je výhodnejšia ako situácia iných daňovníkov, môžu príjemcom priniesť selektívnu výhodu (pozri rozsudok zo 6. októbra 2021, *World Duty Free Group a Španielsko/Komisia*, C-51/19 P a C-64/19 P, EU:C:2021:793, bod 31 a citovanú judikatúru).
- 49 Táto podmienka ukladá určiť, či v rámci daného právneho režimu môže predmetné vnútroštátne opatrenie zvýhodňovať „určitých podnikateľov alebo výrobu určitých druhov tovaru“ oproti iným, ktorí sa vzhľadom na cieľ sledovaný uvedeným režimom nachádzajú v porovnateľnej skutkovej

- a právnej situácii a podliehajú tak rozdielnemu zaobchádzaniu, ktoré možno v podstate kvalifikovať ako diskriminačné (pozri rozsudok zo 6. októbra 2021, *World Duty Free Group* a Španielsko/Komisia, C-51/19 P a C-64/19 P, EU:C:2021:793, bod 32 a citovanú judikatúru).
- 50 Na tento účel musí Komisia najprv identifikovať referenčný systém, teda „obvyklý“ daňový systém uplatniteľný v dotknutom členskom štáte, a v druhom rade preukázať, že dotknuté daňové opatrenie sa od tohto referenčného systému odchyľuje, keďže zavádza rozlišovanie medzi hospodárskymi subjektmi, ktoré sa vzhľadom na cieľ sledovaný týmto systémom nachádzajú v porovnateľnej skutkovej a právnej situácii (pozri rozsudok z 19. decembra 2018, *A-Brauerei*, C-374/17, EU:C:2018:1024, bod 36 a citovanú judikatúru).
- 51 Na tento účel referenčný rámec nemusí byť nevyhnutne definovaný v rámci hraníc územia dotknutého členského štátu, takže opatrenie poskytujúce zvýhodnenie iba na určitej časti štátneho územia nemožno len na základe tohto považovať za selektívne. Nemožno teda vylúčiť, že za určitých presne vymedzených podmienok má subjekt nižšej ako štátnej úrovne právne a skutkové postavenie, ktoré ho robí dostatočne autonómny vo vzťahu k ústrednej vláde členského štátu na to, aby opatreniami, ktoré prijíma, bol tento subjekt, a nie ústredná vláda, kto zohráva podstatnú úlohu pri určovaní politického a hospodárskeho prostredia, v ktorom pôsobia podniky, čo znamená, že referenčný rámec sa môže obmedziť na dotknutú geografickú oblasť (pozri v tomto zmysle rozsudky zo 6. septembra 2006, *Portugalsko/Komisia*, C-88/03, EU:C:2006:511, body 57 až 68, a z 11. septembra 2008, *UGT-Rioja a i.*, C-428/06 až C-434/06, EU:C:2008:488, body 47 až 52 a citovanú judikatúru).
- 52 Napokon *a priori* selektívne opatrenie nemožno považovať za „štátnu pomoc“, ak dotknutý členský štát preukáže, že rozlišovanie medzi podnikmi, ktoré sú príjemcami a ktoré sa vzhľadom na cieľ sledovaný predmetným právnym režimom nachádzajú v porovnateľnej právnej a skutkovej situácii, je odôvodnené v tom zmysle, že vyplýva z povahy alebo zo štruktúry systému, do ktorého tieto opatrenia patria (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 6. októbra 2021, *World Duty Free Group* a Španielsko/Komisia, C-51/19 P a C-64/19 P, EU:C:2021:793, bod 36 a citovanú judikatúru).
- 53 V prejednávanej veci z odôvodnení 130 až 136 napadnutého rozhodnutia, ako aj z písomností Portugalskej republiky vyplýva, že právny základ režimu III je hlavne v *Estatuto dos Benefícios Fiscais* (zákon o daňových stimuloch), ktorý bol vytvorený prostredníctvom *Decreto-lei n°215/89* (zákonný dekrét č. 215/89) z 1. júla 1989 (*Diário da República I*, séria I, č. 149 z 1. júla 1989), a v *Decreto-Lei n° 500/80 que autoriza a criação de uma zona franca na Região Autónoma da Madeira* (zákonný dekrét č. 500/80, ktorým sa povoľuje vytvorenie slobodnej zóny v autonómnej oblasti Madeira, z 20. októbra 1980 (*Diário da República I*, séria I, č. 243/1980, z 20. októbra 1980).
- 54 Okrem toho odôvodnenia 10 až 17 napadnutého rozhodnutia, ktoré Portugalská republika nespochybnila, spresňujú, že režim III stanovuje výhodu vo forme zníženia IRPM v prospech spoločností zaregistrovaných v ZFM, ktoré musia vykonávať určité taxatívne vymenované hospodárske činnosti uvedené na zozname pripojenom k rozhodnutiu z roku 2007 a z ktorých sú vylúčené najmä všetky činnosti finančného sprostredkovania a poistenia a pomocné finančné a poisťovacie činnosti, ako aj všetky činnosti súvisiace s „vnútroškupinovými službami“ (koordinácia, pokladne a distribučné strediská).

- 55 Z toho vyplýva, že nie všetky spoločnosti, ale len niektoré z nich sa môžu zaregistrovať v ZFM a že iba tieto spoločnosti zaregistrované v ZFM, pričom sú vylúčené spoločnosti so sídlom v iných častiach RAM alebo na portugalskom území, môžu mať nárok na zníženie dane stanovené režimom III.
- 56 Preto sa Komisia v odôvodneniach 134 a 135 napadnutého rozhodnutia správne domnievala, že daňové výhody stanovené režimom III majú selektívnu povahu, keďže v zmysle judikatúry pripomenutej v bode 49 vyššie môže zvýhodňovať určitých podnikateľov alebo výrobu určitých druhov tovaru v porovnaní s inými, ktoré sa vzhľadom na cieľ sledovaný touto schémou nachádzajú v porovnateľnej skutkovej a právnej situácii a podliehajú tak rozdielnemu zaobchádzaniu, ktoré možno v podstate kvalifikovať ako diskriminačné.
- 57 V tejto súvislosti tvrdenie Portugalskej republiky, podľa ktorého sa Komisia dopustila pochybenia pri definovaní referenčného rámca použitého na účely posúdenia selektívnej povahy režimu III, nemôže zmeniť tento záver.
- 58 Aj za predpokladu, že by referenčným rámcom na preskúmanie selektívnej povahy tejto schémy mohlo byť územie RAM, skutočnosť uvádzaná Komisiou, že podniky registrované na území RAM, ale mimo ZFM nemôžu využívať uvedený režim, stačí na preukázanie selektívnej povahy tohto režimu a na to, aby bolo tvrdenie Portugalskej republiky zbavené základu, pokiaľ ide o nedostatok odôvodnenia napadnutého rozhodnutia v tomto bode.
- 59 Rovnako sa Portugalská republika nemôže účinne odvolávať na skutočnosť, že režim III je odôvodnený povahou alebo štruktúrou portugalského daňového systému, keďže jeho cieľom je zmiernenie trvalého znevýhodnenia podnikov vykonávajúcich svoju činnosť v RAM.
- 60 V tejto súvislosti z ustálenej judikatúry vyplýva, že cieľ sledovaný štátnymi zásahmi sám osebe nestačí na to, aby tieto zásahy neboli hneď kvalifikované ako „štátna pomoc“ v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ, keďže toto ustanovenie nevykonáva rozlišovanie podľa dôvodov alebo cieľov štátnych zásahov, ale definuje ich podľa ich účinkov (rozsudok z 2. júla 1974, Taliansko/Komisia, 173/73, EU:C:1974:71, bod 27; pozri tiež rozsudok z 25. januára 2022, Komisia/Europeen Food a i., C-638/19 P, EU:C:2022:50, bod 122 a citovaná judikatúra).
- 61 Navyše samotná skutočnosť, že regionálny daňový systém je vytvorený tak, aby sa zabezpečila náprava znevýhodnení spojených s ostrovnou polohou, neumožňuje domnievať sa, že akákoľvek daňová výhoda poskytnutá v tomto rámci je odôvodnená povahou a štruktúrou vnútroštátneho daňového systému. Konanie na základe politiky regionálneho rozvoja alebo sociálnej súdržnosti teda nestačí na to, aby sa opatrenie prijaté v rámci tejto politiky považovalo za odôvodnené len na základe tejto skutočnosti (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 6. septembra 2006, Portugalsko/Komisia, C-88/03, EU:C:2006:511, bod 82).
- 62 Portugalská republika sa však tak v rámci správneho konania, ktoré viedlo k napadnutému rozhodnutiu, ako aj pred Všeobecným súdom v rámci prejednávanej žaloby obmedzila na všeobecné tvrdenia týkajúce sa znevýhodnení, ktorým čelí RAM, a potreby zohľadniť jej postavenie najvzdialenejšieho regiónu uznané článkom 349 ZFEÚ.
- 63 Portugalská republika teda nepreukázala, ako bol režim III odôvodnený, najmä keď z neho nemajú prospech spoločnosti usadené v RAM, ale nezaregistrované v ZFM, povahou alebo štruktúrou portugalského daňového systému.

- 64 Okrem toho a aj za predpokladu, že by sa Portugalská republika svojou argumentáciou snažila vyzvať Všeobecný súd z jediného dôvodu, a to dôvodu spravodlivosti, aby sa odchytil od podmienok stanovených v článku 107 ods. 1 ZFEÚ, stačí uviesť, že Všeobecný súd sa v rámci preskúmania upraveného v článku 263 ZFEÚ nemôže, rovnako ako Komisia, odchyliť od ustanovení Zmluvy (pozri analogicky rozsudok z 5. októbra 2000, Nemecko/Komisia, C-288/96, EU:C:2000:537, bod 62).
- 65 V dôsledku toho Komisia v odôvodnení 136 napadnutého rozhodnutia správne konštatovala, že režim III, tak ako bol vykonaný, poskytoval príjemcom selektívnu výhodu.
- 66 V druhom rade, pokiaľ ide o podmienky týkajúce sa existencie vplyvu na obchod medzi členskými štátmi, ako aj na hospodársku súťaž, treba pripomenúť, že nie je potrebné preukázať skutočný vplyv predmetnej pomoci na obchod medzi členskými štátmi a skutočné skreslenie hospodárskej súťaže, ako to tvrdí Portugalská republika, ale len preskúmať, či táto pomoc môže tento obchod ovplyvniť a narušiť hospodársku súťaž (rozsudok z 27. júna 2017, Congregación de Escuelas Pías Provincia Betania, C-74/16, EU:C:2017:496, point 78), čo prináleží prinajmenšom Komisii uviesť v odôvodneniach svojho rozhodnutia (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 6. septembra 2006, Portugalsko/Komisia, C-88/03, EU:C:2006:511, bod 88).
- 67 V tejto súvislosti, ak pomoc, ktorú členský štát poskytne, posilní postavenie určitých podnikov v porovnaní s ostatnými konkurujúcimi podnikmi v obchode medzi členskými štátmi, treba na tieto ostatné konkurujúce podniky hľadieť ako na podniky ovplyvnené touto pomocou (rozsudok z 27. júna 2017, Congregación de Escuelas Pías Provincia Betania, C-74/16, EU:C:2017:496, bod 79).
- 68 Pokiaľ ide o podmienku narušenia hospodárskej súťaže, treba zdôrazniť, že pomoc, ktorej cieľom je odbremeniť podnik od nákladov, ktoré by musel bežne znášať v rámci svojej bežnej prevádzky alebo bežných činností, medzi ktoré patrí prevádzková pomoc, akou je pomoc poskytovaná podľa režimu III, v zásade narúša podmienky hospodárskej súťaže (pozri v tomto zmysle rozsudky z 9. júna 2011, Comitato „Venezia vuole vivere“ a i./Komisia, C-71/09 P, C-73/09 P a C-76/09 P, EU:C:2011:368, bod 136, a z 27. júna 2017, Congregación de Escuelas Pías Provincia Betania, C-74/16, EU:C:2017:496, bod 80).
- 69 Komisia si pritom tým, že pripomenula v podstate judikatúru uvedenú vyššie a v odôvodnení 139 napadnutého rozhodnutia konštatovala, že spoločnosti registrované v ZFM vykonávali činnosti otvorené medzinárodnej hospodárskej súťaži, splnila svoju povinnosť odôvodnenia. Okrem toho z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že Komisia z právneho hľadiska dostatočne preukázala, že v prejednávanej veci režim III, tak ako bol vykonaný, mohol ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi a narušiť hospodársku súťaž.
- 70 Skutočnosti, ktoré uvádza Portugalská republika a ktoré sú pripomenuté v bode 43 vyššie, nemôžu spochybniť tento záver ani uložiť Komisii zvýšenú povinnosť odôvodnenia.
- 71 Záver, ku ktorému dospela Komisia, treba totiž vykladať najmä s ohľadom na odsek 15 rozhodnutia o začatí konania vo veci formálneho zisťovania, na spresnenia, ktoré poskytla samotná Portugalská republika vo svojich písomných podaniach, ako aj na pojednávaní, podľa ktorých bol režim III vypracovaný s cieľom zhromaždenia zahraničných investícií a rozvoja medzinárodných služieb, alebo na skutočnosť, že režim III zahŕňa Medzinárodné obchodné centrum Madeira a Medzinárodný register lodí Madeira.

72 Vzhľadom na vyššie uvedené treba prvý a druhý žalobný dôvod zamietnuť ako nedôvodné.

C. O treťom žalobnom dôvode založenom na porušení článku 108 ZFEÚ a článkov 21 až 23 nariadenia 2015/1589, keďže režim III, tak ako bol vykonaný, bol kvalifikovaný ako „nová pomoc“ v zmysle článku 1 písm. c) tohto nariadenia, a nie ako „existujúca pomoc“ v zmysle článku 1 písm. b) bodu i) uvedeného nariadenia

- 73 Svojím tretím žalobným dôvodom, predloženým subsidiárne, Portugalská republika vytýka Komisii, že porušila článok 108 ods. 1 ZFEÚ a články 21 až 23 nariadenia 2015/1589 tým, že režim III, tak ako bol vykonaný, kvalifikovala ako „novú pomoc“ v zmysle článku 1 písm. c) tohto nariadenia a z tohto dôvodu začala konanie vo veci formálneho zisťovania upravené v článku 108 ods. 2 ZFEÚ.
- 74 Podľa Portugalskej republiky mala Komisia naopak kvalifikovať režim III, tak ako bol vykonaný, ako „existujúcu pomoc“ v zmysle článku 1 písm. b) bodu i) nariadenia 2015/1589, teda pomoc poskytnutú pred jej prístupím a stále uplatniteľnú po jej prístupí. Komisia preto mala v prípade potreby začať konanie o priebežnom preskúmaní existujúcich schém pomoci podľa článku 108 ods. 1 ZFEÚ.
- 75 V tejto súvislosti Portugalská republika tvrdí, že ZFM bolo vytvorené predtým, ako 1. januára 1986 pristúpila k Európskemu hospodárskemu spoločenstvu (EHS), že režim ZFM nebol od tohto dátumu podstatne menený a že vykonané zmeny viedli k obmedzeniu pôsobnosti režimu a zdajú sa byť v súlade s po sebe nasledujúcimi verziami usmernení Komisie o národnej regionálnej pomoci. Pokiaľ ide konkrétnejšie o požiadavku vytvorenia alebo zachovania pracovných miest, Portugalská republika uvádza, že táto požiadavka bola vložená pod nátlakom Komisie a v rozpore s presvedčením orgánov Portugalskej republiky.
- 76 Portugalská republika dodáva, že rokovania týkajúce sa jej prístúpenia viedli k odporúčaniu pre inštitúcie Únie, aby venovali osobitnú pozornosť politike hospodárskeho a sociálneho rozvoja RAM. Navyše Akt o podmienkach prístúpenia Španielskeho kráľovstva a Portugalskej republiky a o úpravách Zmlúv (Ú. v. ES L 302, 1985, s. 23) obsahoval výslovnú výhradu týkajúcu sa ZFM a nestanovoval konkrétnu zmenu zákonného dekrétu č. 500/80.
- 77 Komisia sa domnieva, že tretí žalobný dôvod treba zamietnuť ako nedôvodný.
- 78 Na úvod treba pripomenúť, že v rámci systému kontroly štátnej pomoci zavedeného článkami 107 a 108 ZFEÚ sa konanie líši podľa toho, či ide o existujúcu alebo novú pomoc. Zatiaľ čo „existujúca pomoc“ môže byť v súlade s článkom 108 ods. 1 ZFEÚ pravidelne poskytovaná dovtedy, kým Komisia nerozhodne o jej nezlučiteľnosti a podlieha postupu priebežného preskúmania uvedenému v tom istom ustanovení, článok 108 ods. 3 ZFEÚ stanovuje, že zámery v súvislosti s poskytnutím „novej pomoci“ alebo zmenou „existujúcej pomoci“ musia byť v dostatočnom čase oznámené Komisii a nemôžu byť vykonané predtým, ako sa v konaní vo veci formálneho zisťovania prijme stanovenom v článku 108 ods. 2 kladné konečné rozhodnutie (pozri v tomto zmysle rozsudok z 27. júna 2017, Congregación de Escuelas Pías Provincia Betania, C-74/16, EU:C:2017:496, bod 86 a citovanú judikatúru).
- 79 Z článku 1 písm. c) nariadenia 2015/1589 vyplýva, že za „novú pomoc“ treba považovať „každ[ú] pomoc, to znamená schémy pomoci a individuáln[u] pomoc, ktorá nie je existujúcou pomocou vrátane úprav existujúcej pomoci“.

- 80 Článok 4 ods. 1 nariadenia Komisie (ES) č. 794/2004 z 21. apríla 2004, ktorým sa vykonáva nariadenie Rady (ES) č. 659/1999, ustanovujúce podrobné pravidlá na uplatňovanie článku 108 ZFEÚ (Ú. v. EÚ L 140, 2004, s. 1; Mim. vyd. 08/004, s. 3) kvalifikuje na účely uvedeného článku 1 písm. c) nariadenia 2015/1589 ako zmenu existujúcej pomoci každú zmenu, okrem zmien čisto formálneho alebo administratívneho charakteru, ktoré nemôžu ovplyvniť posúdenie zlučiteľnosti opatrenia pomoci s vnútorným trhom.
- 81 Na účely posúdenia, či zmeny existujúcej pomoci sú podstatnej povahy, treba preskúmať, či tieto zmeny zasiahli do základných prvkov tejto schémy, akými sú okruh príjemcov, cieľ finančnej podpory alebo zdroj tejto podpory a jej výška (pozri v tomto zmysle rozsudky z 13. decembra 2018, Rittinger a i., C-492/17, EU:C:2018:1019, body 60 až 63, a zo 14. apríla 2021, Verband Deutscher Alten- und Behindertenhilfe a CarePool Hannover/Komisia, T-69/18, EU:T:2021:189, bod 191 a citovanú judikatúru).
- 82 V prejednávanej veci Komisia v odôvodnení 144 napadnutého rozhodnutia uviedla, že počiatočná schéma ZFM bola predmetom zmien týkajúcich sa v rámci režimu II požiadavky vytvorenia alebo zachovania pracovných miest, vylúčenia určitých činností z pôsobnosti tejto schémy, postupného znižovania pomoci, ako aj dodatočného zníženia pre podniky usadené v ZFI. Uviedla tiež, že režim III stanovil zvýšenie horných hraníc základu dane, v prípade ktorých sa uplatňovalo zníženie dane.
- 83 Takéto zmeny majú na rozdiel od toho, čo tvrdí Portugalská republika, podstatnú povahu, keďže sa týkajú základných prvkov pôvodnej schémy ZFM a najmä okruhu jej príjemcov, ako aj dotknutých súm (pozri v tomto zmysle rozsudok z 26. novembra 2015, Comunidad Autónoma del País Vasco a Itelazpi/Komisia, T-462/13, EU:T:2015:902, body 149 a 150).
- 84 Takýto záver nemožno spochybníť tvrdením Portugalskej republiky, podľa ktorého sa tieto zmeny obmedzili na zúženie rozsahu pôvodnej schémy ZFM (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 14. novembra 2019, Dilly's Wellnesshotel, C-585/17, EU:C:2019:969, bod 59). Okrem toho, že tomuto tvrdeniu odporujú následné zmeny pôvodnej schémy ZFM, ktoré viedli najmä k ďalším daňovým úľavám a k zvýšeniu horných hraníc základu dane, posúdenie toho, či je zmena podstatná, nezávisí od toho, či táto zmena vedie k rozšíreniu alebo obmedzeniu pôsobnosti predmetnej pomoci. Na účely tohto posúdenia je dôležité len to, či zmena môže ovplyvniť samotnú podstatu pôvodnej schémy pomoci (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 14. apríla 2021, Verband Deutscher Alten- und Behindertenhilfe a CarePool Hannover/Komisia, T-69/18, EU:T:2021:189, bod 190 a citovanú judikatúru). Tak je to v prípade rôznych zmien vykonaných režimami II a III do pôvodnej schémy ZFM.
- 85 Rovnako sa Portugalská republika nemôže účinne odvolávať na skutočnosť, že uvedené zmeny sú v súlade s po sebe nasledujúcimi verziami usmernení Komisie o národnej regionálnej pomoci alebo že by sa mali posudzovať s náležitým prihliadnutím na odporúčanie pre inštitúcie Únie venovať osobitnú pozornosť politike hospodárskeho a sociálneho rozvoja RAM. Takéto skutočnosti totiž nesúvisia s právnou kvalifikáciou predmetnej pomoci ako „novej pomoci“ alebo „existujúcej pomoci“.
- 86 Rovnako je irelevantná skutočnosť uvádzaná Portugalskou republikou, podľa ktorej pridanie požiadavky vytvorenia alebo zachovania pracovných miest vykonala pod nátlakom Komisie. V tejto súvislosti z rozhodnutia Komisie z 11. decembra 2002 vydaného vo veci N222a/2002 (ďalej len „rozhodnutie z roku 2002“) vyplýva, že túto požiadavku zahrnula samotná Portugalská republika do návrhu režimu II oznámeného Komisii 12. marca 2002.

- 87 Preto teda bez toho, aby bolo potrebné určiť, či schéma ZFM bola skutočne zavedená pred prístupom Portugalskej republiky k EHS alebo sa na ňu vzťahovala výslovná výnimka obsiahnutá v Akte o podmienkach prístupu Španielskeho kráľovstva a Portugalskej republiky a o úpravách Zmlúv, treba uviesť, že v každom prípade zmeny vykonané v tejto schéme po 1. januári 1986 režimami II a III vylučujú kvalifikáciu tejto schémy ako „existujúcej pomoci“ v zmysle článku 1 písm. b) bodu i) nariadenia 2015/1589, ako to konštatovala Komisia v odôvodnení 145 napadnutého rozhodnutia.
- 88 V dôsledku toho Portugalská republika nemôže vytýkať Komisii, že porušila článok 108 ods. 1 ZFEÚ a články 21 až 23 nariadenia 2015/1589 tým, že kvalifikovala režim III, tak ako bol vykonaný, ako „novú pomoc“ namiesto toho, aby ho kvalifikovala ako „existujúcu pomoc,“ a tým, že nezačala prípadne konanie o priebežnom preskúmaní existujúcich schém pomoci.
- 89 Vzhľadom na vyššie uvedené treba tretí žalobný dôvod zamietnuť ako nedôvodný.

D. O štvrtom až šiestom žalobnom dôvode, ktoré sú založené na nesprávnom právnom posúdení a skutkovom omyle, ako aj na nedostatku odôvodnenia, keďže Portugalská republika zaviedla režim III v súlade s rozhodnutiami z rokov 2007 a 2013, ako aj článkami 107 a 108 ZFEÚ

1. O predmete štvrtého až šiesteho žalobného dôvodu

- 90 Svojím štvrtým až šiestym žalobným dôvodom Portugalská republika tvrdí, že Komisia sa dopustila nesprávneho právneho posúdenia a skutkového omylu, ako aj že nesplnila svoju povinnosť odôvodnenia, keďže režim III bol zavedený Portugalskou republikou v súlade s rozhodnutiami z rokov 2007 a 2013, ako aj článkami 107 a 108 ZFEÚ.
- 91 Podľa Portugalskej republiky je tento záver Komisie chybný z troch dôvodov.
- 92 Po prvé Portugalská republika vytýka Komisii, že sa dopustila nesprávneho právneho posúdenia tým, že rozhodnutia z rokov 2007 a 2013 vykladala tak, že povoľujú poskytnutie pomoci upravenej v režime III, len pokiaľ ide o zisk spoločností zaregistrovaných v ZFM vyplývajúci z „činností, ktoré sa fakticky a fyzicky vykonávajú na Madeire“, a nie zo všetkých ich činností vykonávaných mimo tohto regiónu (štvrtý žalobný dôvod).
- 93 Po druhé Portugalská republika vytýka Komisii, že sa dopustila skutkového omylu a nesplnenia si povinnosti odôvodnenia v rozsahu, v akom Komisia dospela k záveru, že portugalské orgány nevykonali primerané a účinné daňové kontroly na overenie, či príjemcovia rešpektovali podmienky poskytovania pomoci stanovené v režime III (piaty žalobný dôvod).
- 94 Po tretie Portugalská republika vytýka Komisii, že sa dopustila skutkového omylu a nesplnila si svoju povinnosť odôvodnenia tým, že sa domnievala, že portugalské orgány pri vykonávaní režimu III nesprávne vyložili podmienku „zachovania alebo vytvorenia pracovných miest“ a vykonali v tejto súvislosti nedostatočné kontroly (šiesty žalobný dôvod).
- 95 Pokiaľ ide o tvrdenie o porušení článku 107 ZFEÚ, Portugalská republika uviedla na pojednávaní v odpovedi na otázku Všeobecného súdu, v ktorej ju vyzval, aby identifikovala body svojich písomných podaní podporujúce toto tvrdenie, že toto ustanovenie sa spomína v bode 121 žaloby,

ktorý preberá článok 1 výroku napadnutého rozhodnutia, avšak bez toho, aby takúto zmienku obsahoval, ako aj v názve jej štvrtého žalobného dôvodu, pričom však neidentifikovala ostatné časti jej písomných podaní, ktoré by mohli toto tvrdenie podporiť.

- 96 Okrem toho treba uviesť, že Portugalská republika nepredložila nijaký dôkaz, ktorý by spochybňoval konštatovanie Komisie o nezlučiteľnosti režimu III, tak ako bol vykonaný, na základe článku 107 ods. 3 ZFEÚ v odôvodnení 206 napadnutého rozhodnutia.
- 97 Preto tvrdenie Portugalskej republiky založené na porušení článku 107 ZFEÚ, aj keby bolo založené na porušení článku 107 ods. 3 ZFEÚ, nespĺňa požiadavky stanovené v článku 76 písm. d) Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu, a preto ho treba zamietnuť ako neprípustné.
- 98 V dôsledku toho treba štvrtý až šiesty žalobný dôvod chápať tak, že ich cieľom je v podstate spochybniť konštatovanie uvedené v odôvodnení 180 napadnutého rozhodnutia, podľa ktorého „schéma ZFM, ktorú vykonalo Portugalsko, je v rozpore s rozhodnutiami Komisie z roku 2007 a z roku 2013, ktorými sa povolil režim III, a je preto neoprávnená“ v zmysle článku 108 ods. 3 ZFEÚ.
- 99 V tejto súvislosti treba uviesť, že článok 1 písm. c) nariadenia 2015/1589 stanovuje, že „nová pomoc“ znamená „každ[ú] pomoc, to znamená schémy pomoci a individuáln[u] pomoc, ktorá nie je existujúcou pomocou vrátane úprav existujúcej pomoci“.
- 100 Z toho vyplýva, že ak sa žalobca domnieva, že Komisia nesprávne dospela k záveru, že podmienky poskytnutia individuálnej pomoci na základe vopred schválenej schémy pomoci neboli v súlade s týmto predchádzajúcim povolením, argumentáciu tohto účastníka konania treba chápať tak, že kritizuje skutočnosť, že Komisia odmietla uznať právnu kvalifikáciu uvedenej pomoci ako „existujúcej pomoci“ v zmysle článku 1 písm. b) bodu ii) nariadenia 2015/1589, teda kvalifikáciu ako schémy pomoci alebo individuálnej pomoci, ktoré boli povolené Komisiou alebo Radou Európskej únie.
- 101 Preto, aj keď sa náležite zohľadnia pripomienky Portugalskej republiky k správe pre pojednávanie, argumentáciu, ktorú uviedla v rámci svojho štvrtého až šiesteho žalobného dôvodu, treba chápať tak, že jej cieľom je spochybnenie skutočnosti, že v odôvodneniach 150 až 180 a 228 napadnutého rozhodnutia Komisia nepovažovala režim III, tak ako bol vykonaný, za „existujúcu pomoc“ v zmysle článku 1 písm. b) bodu ii) nariadenia 2015/1589, ktorej zlučiteľnosť bola posúdená v rámci prebiehajúceho preskúmania existujúcich schém pomoci ustanoveného v článku 108 ods. 1 ZFEÚ, ale v odôvodnení 180 napadnutého rozhodnutia ho označila za „neoprávnenú pomoc“, a teda za „novú pomoc“ v zmysle článku 1 písm. c) nariadenia 2015/1589, poskytnutú v rozpore s článkom 108 ods. 3 ZFEÚ.

2. O dôvodnosti štvrtého až šiesteho žalobného dôvodu

- 102 Ako bolo uvedené v bode 91 vyššie, záver Komisie, podľa ktorého Portugalská republika vykonala režim III podľa iných podmienok, než aké boli oznámené a povolené rozhodnutiami z rokov 2007 a 2013, údajne obsahuje tri nesprávne posúdenia.

a) Tvrdenia účastníkov konania

- 103 Po prvé sa podľa Portugalskej republiky Komisia dopustila nesprávneho právneho posúdenia pri výklade podmienky stanovenej v rozhodnutiach z rokov 2007 a 2013, podľa ktorej sa zníženia IRPM stanovené režimom III môžu týkať len zisku vyplývajúceho z činností „ktoré sa fakticky a fyzicky vykonávajú na Madeire“.
- 104 Portugalská republika v tejto súvislosti spochybňuje posúdenie Komisie, podľa ktorého sa na činnosti vykonávané mimo tohto regiónu spoločnosťami registrovanými v ZFM nemôže vzťahovať zníženie IRPM.
- 105 V prvom rade, hoci pripúšťa, že podľa rozhodnutí z roku 2007 a z roku 2013 sa daňové výhody stanovené režimom III vzťahujú na „činnosti, ktoré sa fakticky a fyzicky vykonávajú na Madeire“ a že počas dojednávania tohto režimu sa Portugalská republika skutočne zaviazala, že zníženia IRPM sa uplatnia len na tieto činnosti, tvrdí, že nikdy neskrývala pred Komisiou, že daňovníci, ktorí majú sídlo alebo skutočné vedenie v RAM, tam boli zdanení vo vzťahu k všetkým ich príjmom. Dodáva, že podľa portugalských orgánov mal režim ZFM vždy za cieľ „lákať“ zahraničné investície a vyvíjať medzinárodné služby, a nie priamo kompenzovať dodatočné náklady spojené so situáciou RAM alebo vytvoriť pracovné miesta. Výklad rozhodnutí z roku 2007 a z roku 2013 však nie je možné oddeliť od postojov, ktoré zaujali portugalské orgány počas správnych konaní, ktoré viedli k týmto rozhodnutiam a v rámci ktorých navrhli, aby bola schéma ZFM rozšírená nad rámec prísnej proporcionality vo vzťahu k dodatočným nákladom, ktoré vznikajú podnikom pôsobiacim v RAM.
- 106 Výklad rozhodnutí z rokov 2007 a 2013 by sa tak mal riadiť hospodárskou podstatou schémy ZFM, ktorá sa prejavuje najmä prispievaním tejto schémy do hrubého domáceho produktu (HDP) RAM a v menšej miere k vytvoreniu alebo zachovaniu pracovných miest alebo k výberu daňových príjmov, čoho si Komisia bola vždy vedomá. Portugalská republika okrem toho uvádza, že daňové výhody ZFM sú podstatne nižšie ako dodatočné náklady vyplývajúce z jej situácie ako najvzdialenejšieho regiónu.
- 107 Preto podľa Portugalskej republiky požiadavka týkajúca sa toho, aby činnosti, na ktoré sa vzťahuje režim III, boli „fakticky a fyzicky vykonávané na Madeire“, nemôže znamenať, že dotknuté zamestnania a hospodárska činnosť sa musia nevyhnutne uskutočňovať v rámci hraníc tohto regiónu.
- 108 Portugalská republika sa ďalej domnieva, že výklad pojmu činnosti „fakticky a fyzicky vykonávaných na Madeire“ by mal byť v súlade s „pravidlami“ Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD), a najmä s jej akčným plánom na zabránenie narúšania základu dane a presunu ziskov. Podľa týchto pravidiel žiadne nariadenie nevyžaduje existenciu konečného právneho alebo skutkového vzťahu medzi skutočnou hospodárskou činnosťou vykonávanou v dotknutom osobitnom hospodárskom pásme a ziskom, v súvislosti s ktorým sa poskytuje daňová výhoda.
- 109 Portugalská republika sa preto môže domnievať, že činnosť je „fakticky a fyzicky vykonávaná na Madeire“, ak sa tam skutočne vykonáva, alebo ak tam podnik, ktorý ju vykonáva, má buď sídlo, vedenie a vlastné a primerané zdroje, alebo tam má fyzické a skutočné rozhodovacie centrum, bez toho, aby bolo možné vyžadovať, aby v ňom všetci zamestnanci vykonávali svoje funkcie trvalo alebo aby bola činnosť obmedzená na jej územie.

- 110 Portugalská republika napokon tvrdí, že požiadavka, podľa ktorej spoločnosti registrované v ZFM môžu využiť daňové úľavy len v prípade činnosti, ktorú vykonávajú v RAM, viedla Komisiu k tomu, že stanovila dodatočné podmienky bez dostatočného základu, najmä v jej usmerneniach o regionálnej pomoci a oznámeniach týkajúcich sa najvzdialenejších regiónov. Táto požiadavka tiež zvyšuje negatívne účinky vyplývajúce z režimov II a III a mohla by dokonca viesť k zániku ZFM, zatiaľ čo uplatnenie článku 349 ZFEÚ by malo posilniť podporu tohto regiónu.
- 111 Navyše táto požiadavka je v rozpore s judikatúrou, ako aj so skoršou rozhodovacou praxou Komisie, ktorá umožňuje zohľadniť účinok presahovania pomoci, t. j. skutočnosť, že pomoc týkajúca sa činností vykonávaných mimo regiónu môže mať významný úžitok pre tento región. V tomto zmysle napokon Komisia v rozhodnutí z roku 2007 vyhlásila, že režim III sa bez rozdielu uplatňuje na podniky, ktoré sú aj nie sú rezidentmi v Portugalsku. Uvedená požiadavka je ďalej v rozpore so zásadami voľného pohybu, keďže obmedzuje možnosť pracovníka zamestnaného podnikom, ktorý je držiteľom licencie v ZFM, vykonávať svoju zárobkovú činnosť v inom členskom štáte alebo treťom štáte, ako aj možnosť dotknutej spoločnosti poskytovať služby mimo RAM.
- 112 Po druhé Portugalská republika tvrdí, že napadnuté rozhodnutie je postihnuté skutkovým omylom a nesplnením povinnosti odôvodnenia v rozsahu, v akom sa Komisia domnievala, že portugalské orgány nevykonali primerané a účinné daňové kontroly na overenie, či príjemcovia pomoci dodržali podmienky poskytnutia pomoci stanovené režimom III.
- 113 Portugalská republika v tejto súvislosti Komisii vytýka, že v odôvodnení 178 napadnutého rozhodnutia konštatovala, že kontroly vykonané portugalskými orgánmi boli neúčinné, jednak pokiaľ ide o „presný výpočet počtu pracovných miest udržiavaných každým príjemcom [režimu III] a [jednak o] súvislosť medzi vytvorenými pracovnými miestami a činnosťami, ktoré tento príjemca fakticky a fyzicky vykonával na Madeire“.
- 114 Na podporu tohto tvrdenia Portugalská republika uvádza, že portugalský daňový režim stanovuje, že režim III sa spája s vedením oddeleného účtovníctva pre príjmy dosiahnuté v ZFM, s vedľajšími daňovými povinnosťami, ako aj s efektívnymi kontrolnými mechanizmami a mechanizmami dohľadu stanovenými v rozhodnutiach z rokov 2007 a 2013.
- 115 Portugalská republika dodáva, že pokiaľ ide o podniky registrované v ZFM, úrad pre dane a daňové záležitosti RAM vykonáva množstvo dôkladných a systematických kontrol, najmä krížovou kontrolou informácií získaných v rámci vedľajších daňových povinností a opravami významných súm.
- 116 Po tretie Portugalská republika tvrdí, že napadnuté rozhodnutie je postihnuté skutkovým omylom a nesplnením povinnosti odôvodnenia, keďže Komisia sa domnievala, že portugalské orgány pri vykonávaní režimu III nesprávne vyložili podmienku „zachovania alebo vytvorenia pracovných miest“ a vykonali v tejto súvislosti nedostatočné kontroly.
- 117 Portugalská republika vytýka Komisii, že v odôvodnení 178 napadnutého rozhodnutia v podstate usúdila, že na účely presného výpočtu počtu pracovných miest vytvorených alebo zachovaných pre každého príjemcu režimu III mali portugalské orgány použiť metodiku definície pracovných miest, ktorá sa nazýva „ekvivalent plného pracovného času“ (ETP) a „ročná pracovná jednotka“ (UTA).

- 118 Portugalská republika v tejto súvislosti tvrdí, že v prípade neexistencie jednotného pojmu na úrovni Únie prináleží každému členskému štátu v závislosti od jeho právnej úpravy určiť rozsah, ktorý sa má priznať pojmu „pracovné miesto“. Portugalské orgány preto mohli zohľadniť zmluvy na dobu neurčitú, nepravidelnú prácu, dočasnú prácu, prácu na dialku a prácu na čiastočný úväzok. V tejto súvislosti dodáva, že boli vykonané mnohé primerané a prísne kontroly, ktoré viedli k rozsiahlym daňovým opravám na účely overenia súladu vyhlásení uskutočnených príjemcami schémy III s pojmom „pracovné miesto“ v zmysle portugalského práva.
- 119 Portugalská republika napokon zdôrazňuje, že aj za predpokladu, že by sa malo postupovať podľa prístupu Komisie, portugalské orgány v každom prípade vykonali kontroly, v rámci ktorých bol počet pracovníkov vypočítaný podľa metódy „UTA“.
- 120 Komisia sa domnieva, že štvrtý až šiesty žalobný dôvod treba zamietnuť ako nedôvodné.

b) Posúdenie Všeobecným súdom

- 121 Treba pripomenúť, že podľa článku 108 ods. 1 ZFEÚ „existujúca pomoc“ môže byť oprávnené poskytovaná dovtedy, kým Komisia nerozhodne o jej nezlučiteľnosti a podlieha postupu priebežného preskúmania uvedenému v tom istom ustanovení. Naopak článok 108 ods. 3 ZFEÚ stanovuje, že zámery v súvislosti s poskytnutím „novej pomoci“ alebo zmenou „existujúcej pomoci“ sa musia oznámiť Komisii v dostatočnom časovom predstihu a nemôžu byť vykonané, pokiaľ sa vo veci nerozhodlo s konečnou platnosťou podľa postupu stanoveného v článku 108 ods. 2 ZFEÚ (pozri v tomto zmysle rozsudok z 27. júna 2017, Congregación de Escuelas Pías Provincia Betania, C-74/16, EU:C:2017:496, bod 86 a citovanú judikatúru).
- 122 Z tejto judikatúry v spojení s článkom 4 ods. 1 nariadenia č. 794/2004 vyplýva, že na schválenie schémy pomoci, teda existujúcu schému pomoci, sa už nevzťahuje rozhodnutie, ktoré ju schválilo, a preto predstavuje „novú pomoc“, ak dotknutý členský štát vykonáva túto schému pomoci, ktorá je síce povolená Komisiou, ale na základe podmienok, ktoré sú podstatne odlišné od podmienok stanovených v návrhu schémy pomoci oznámenej týmto členským štátom, a preto podstatne odlišné od podmienok, ktoré Komisia vzala do úvahy na účely konštatovania, že táto schéma je zlučiteľná.
- 123 Takto teda takú existujúcu schému pomoci v zmysle článku 1 písm. b) bodu ii) nariadenia 2015/1589, ako je schéma povolená rozhodnutiami z rokov 2007 a 2013, ktorá bola podstatne zmenená a vykonaná v rozpore s podmienkami poskytnutia, ktoré vopred schválila Komisia, tak už nemožno považovať za povolenú a z tohto dôvodu úplne stráca svoju kvalifikáciu ako existujúca pomoc (pozri analogicky, pokiaľ ide o nedodržanie podmienky výslovne stanovenej v rozhodnutí Komisie s cieľom zabezpečiť zlučiteľnosť dotknutej pomoci s vnútorným trhom, rozsudok z 25. októbra 2017, Komisia/Taliansko, C-467/15 P, EU:C:2017:799, body 47 a 54).
- 124 Vzhľadom na vyššie uvedené treba určiť, či Komisia v odôvodneniach 180, 211 a 228, ako aj v článku 1 napadnutého rozhodnutia mohla oprávnené dospieť k záveru, že Portugalská republika vykonala režim III v rozpore s rozhodnutiami z rokov 2007 a 2013, a v dôsledku toho dospieť k záveru, že tento režim, tak ako bol vykonaný, bol podstatne odlišný od schémy schválenej týmito rozhodnutiami, a preto predstavuje novú pomoc, ktorú tento členský štát zaviedol v rozpore s článkom 108 ods. 3 ZFEÚ.

125 V tejto súvislosti treba postupne overiť, či sa Komisia mohla oprávnenne domnievať, po prvé, že iba činnosti „fakticky a fyzicky vykonávané na Madeire“ zakladali nárok na pomoc povolenú rozhodnutiami z roku 2007 a z roku 2013 (odôvodnenia 151 až 167 napadnutého rozhodnutia), po druhé, že metóda výpočtu, ktorú portugalské orgány použili na určenie pracovných miest vytvorených alebo zachovaných každým príjemcom režimu III, neumožňovala účinne kontrolovať správne vykonávanie tejto schémy (odôvodnenia 168 až 178 napadnutého rozhodnutia) a po tretie, že daňové kontroly vykonávané portugalskými orgánmi neumožnili účinne kontrolovať správne vykonávanie uvedenej schémy (odôvodnenia 165, 176 a 178 napadnutého rozhodnutia).

1) O podmienke týkajúcej sa pôvodu ziskov, na ktoré sa uplatňuje zníženie IRPM

126 Na úvod treba uviesť, že Portugalská republika vo svojich písomných podaniach výslovne uznala, že „rozhodnutia z rokov 2007 a 2013 predpokladajú, že daňové výhody zodpovedajúce zníženiu [IRPM] sa uplatnia „na výhody vyplývajúce z činností, ktoré boli fakticky a fyzicky vykonávané na Madeire““.

127 Z toho vyplýva, že Portugalská republika sa odvoláva len na skutočnosť, že napriek zneniu režimu III, ako aj rozhodnutiam z rokov 2007 a 2013 mohla bez porušenia týchto rozhodnutí uplatniť režim III na spoločnosti, ktoré síce boli registrované v ZFM, ale ktorých činnosť sa vykonávala mimo RAM.

128 V tejto súvislosti z ustálenej judikatúry vyplýva, že určenie významu a rozsahu pojmov, pre ktoré právo Únie neobsahuje definíciu, sa musí zistiť podľa ich obvyklého významu pri súčasnom zohľadnení súvislostí, v ktorých sa používajú, ako aj účelu sledovaného právnou úpravou, v ktorej sa nachádzajú (pozri rozsudok z 27. januára 2022, Zinātnes parks, C-347/20, EU:C:2022:59, bod 42 a citovanú judikatúru).

129 Na rozdiel od toho, čo tvrdí Portugalská republika, pojem „činnosti fakticky a fyzicky vykonávané na Madeire“ však v bežnom zmysle slova nemožno vykladať tak, že sa týka činností vykonávaných mimo RAM, a to ani spoločnosťami registrovanými v ZFM.

130 Takýto záver je podporený kontextom napadnutého rozhodnutia, ako aj cieľmi sledovanými právnou úpravou Únie v oblasti štátnej pomoci a osobitne tými, ktoré sa uplatňujú na regionálnu pomoc.

131 V prvom rade z rozhodnutí povoľujúcich režimy II a III vyplýva, že počas správnych konaní, ktoré k nim viedli, Komisia a portugalské orgány vždy zdieľali výklad slovného spojenia „činnosti fakticky a fyzicky vykonávané na Madeire“.

132 Z rozhodnutia z roku 2002 totiž vyplýva, že počas správneho konania, ktoré viedlo k tomuto rozhodnutiu, portugalské orgány uviedli, že „daňové výhody sa obmedzujú na činnosti fakticky a fyzicky vykonávané na Madeire, čo umožňuje vylúčiť činnosti vykonávané mimo Madeiry“.

133 Rovnako, ako vyplýva z odôvodnenia 226 napadnutého rozhodnutia, ktoré Portugalská republika nespochybnila, Komisia „požiadala, aby sa v návrhu zákona, ktorý Portugalsko notifikovalo 28. júna 2006, zaviedlo výslovné ustanovenie, ktorým by sa stanovilo, že daňové úľavy sa obmedzia len na zisky vyplývajúce z činností vykonávaných na Madeire [a] Portugalsko túto žiadosť odmietlo, pretože sa domnievalo, že takéto ustanovenie nie je potrebné, keďže táto skutočnosť vyplývala z právneho základu ZFM“.

- 134 Ďalej, aj keby sa znenie rozhodnutí z roku 2007 a z roku 2013 mohlo považovať za nejednoznačné, treba ich vykladať v súlade s ich právnymi základmi, konkrétne článkom 87 ods. 3 písm. a) ES [teraz článok 107 ods. 3 písm. a) ZFEÚ] a článkom 107 ods. 3 písm. a) ZFEÚ, ako aj s usmerneniami z roku 2007.
- 135 Všetky výnimky zo všeobecnej zásady nezlučiteľnosti štátnej pomoci s vnútorným trhom, uvedenej v článku 107 ods. 1 ZFEÚ, sa musia vykladať reštriktívne (pozri rozsudok z 29. apríla 2004, Nemecko/Komisia, C-277/00, EU:C:2004:238, bod 20 a citovanú judikatúru).
- 136 Navyše ako správne uviedla Komisia v odôvodnení 153 napadnutého rozhodnutia, usmernenia z roku 2007, konkrétne ich body 6 a 76, stanovujú, že prevádzkovú pomoc možno výnimočne poskytnúť v regiónoch, na ktoré sa vzťahuje výnimka podľa článku 87 ods. 3 písm. a) ES, ako je RAM, ktorého postavenie ako najvzdialenejšieho regiónu uznala Komisia, pod podmienkou, že je odôvodnená tým, že prispeje k regionálnemu rozvoju a jej povaha a intenzita je proporcionálna k jej znevýhodneniam, ktoré má zmierniť.
- 137 To znamená, že iba na činnosti ovplyvnené znevýhodneniami, a teda na dodatočné náklady vlastné týmto regiónom možno poskytnúť takúto prevádzkovú pomoc.
- 138 Z nároku na túto pomoc možno teda vylúčiť činnosti vykonávané mimo uvedených regiónov, ktoré z tohto dôvodu nie sú týmito zvýšenými nákladmi ovplyvnené, a to aj v prípade, že ich vykonávajú spoločnosti so sídlom v týchto regiónoch.
- 139 Napokon, ako Komisia správne uviedla v odôvodnení 157 napadnutého rozhodnutia, posúdenie zlučiteľnosti režimu III v rozhodnutí z roku 2007 sa uskutočnilo na základe dodatočných nákladov, ktoré znášajú podniky vykonávajúce svoju činnosť v RAM, a nie mimo nej.
- 140 Z bodov 44 až 53 rozhodnutia z roku 2007 totiž vyplýva, že Komisia vychádzala zo štúdie poskytnutej portugalskými orgánmi, ktorá vyčíslila „náklady vynaložené súkromným sektorom v [RAM]“. Navyše zohľadnené dodatočné náklady, a to najmä náklady na dopravu, skladovanie, ľudské zdroje, financovanie alebo uvádzanie na trh, sú náklady, ktorým sú vystavené činnosti fakticky a fyzicky vykonávané v RAM, a nie činnosti vykonávané mimo RAM spoločnosťami registrovanými v tomto regióne. Napokon toto konštatovanie potvrdzuje skutočnosť, že v odseku 48 rozhodnutia z roku 2007 Komisia posúdila predmetné zvýšené náklady iba ako percentuálny podiel hrubej pridanej hodnoty súkromného sektora alebo samotného HDP v RAM.
- 141 V dôsledku toho sa široký výklad pojmov „činnosti fakticky a fyzicky vykonávané na Madeire“, ktorý podporuje Portugalská republika, popri tom, že nemá základ v znení a kontexte rozhodnutí z roku 2007 a 2013, zdá byť nielen v rozpore s cieľmi sledovanými článkom 87 ods. 3 písm. a) ES a článkom 107 ods. 3 písm. a) ZFEÚ, ktoré slúžili ako právny základ rozhodnutí z roku 2007 a z roku 2013, ale aj s usmerneniami z roku 2007.
- 142 V tejto súvislosti skutočnosť, že výklad použitý Komisiou môže byť, ako tvrdí Portugalská republika, v rozpore s komentárom výboru OECD pre daňové záležitosti, so správou skupiny Base Erosion and Profit Shifting (BEPS) tejto organizácie a usmernení fóra tej istej organizácie, ako aj s predchádzajúcou rozhodovacou praxou Komisie, nemôže tento záver zmeniť.
- 143 Hoci totiž Komisia môže zohľadniť texty prijaté v rámci OECD, týmito aktmi nemôže byť nijako viazaná, najmä pokiaľ ide o uplatňovanie pravidiel Zmluvy o FEÚ a osobitne pravidiel týkajúcich sa štátnej pomoci [pozri v tomto zmysle rozsudok z 12. mája 2021, Luxembursko

- a Amazon/Komisia, T-816/17 a T-318/18, vec v odvolacom konaní, EU:T:2021:252, bod 154, a návrhy, ktoré predniesla generálna advokátka Kokott vo veci État luxembourgeois (Informácia o skupine platiteľov dane), C-437/19, EU:C:2021:450, bod 67].
- 144 Rovnako zákonnosť rozhodnutia Komisie sa musí posudzovať len v rámci článku 107 ZFEÚ, a nie s ohľadom na jej údajnú skoršiu rozhodovaciu prax (pozri v tomto zmysle uznesenie z 10. októbra 2017, Greenpeace Energy/Komisia, C-640/16 P, neuverejnené, EU:C:2017:752, bod 27, a rozsudok z 26. marca 2020, Larko/Komisia, C-244/18 P, EU:C:2020:238, bod 114).
- 145 Tiež je irelevantná skutočnosť, že portugalské orgány Komisii nikdy nezatajili, že spoločnosti, ktoré majú sídlo alebo skutočné vedenie v ZFM, sú tam zdaňované v súvislosti so všetkými ich príjmami.
- 146 Skutočnosť, že tieto spoločnosti sú zdanené v súvislosti so všetkými ich príjmami daňovými orgánmi RAM, totiž vôbec neznamená, že prevádzková pomoc, ktorú tento región poskytuje uvedeným spoločnostiam, sa musí nevyhnutne vzťahovať na všetky ich činnosti a nemôže byť vyhradená pre identifikovanú časť týchto činností.
- 147 Navyše v rámci preskúmania zlučiteľnosti štátnej pomoci upraveného v článku 108 ZFEÚ a v súlade s článkom 4 ods. 3 ZEÚ prináleží oznamujúcemu štátu a Komisii spolupracovať v dobrej viere s cieľom umožniť Komisii prekonať ťažkosti, s ktorými sa môže stretnúť pri preskúmaní oznámenej plánovanej pomoci v rámci konania podľa článku 108 ods. 3 ZFEÚ (pozri rozsudok z 15. marca 2001, Prayon-Rupel/Komisia, T-73/98, EU:T:2001:94, bod 99 a citovanú judikatúru).
- 148 To predovšetkým znamená, že dotknutý členský štát poskytne Komisii všetky informácie potrebné na to, aby mohla splniť svoju úlohu a najmä posúdiť zlučiteľnosť pomoci s vnútorným trhom, ako to vyplýva z odôvodnení 6 a 16 nariadenia č. 659/1999 (teraz odôvodnenia 6 a 16 nariadenia 2015/1589).
- 149 Portugalská republika však nepreukázala, že počas správneho konania, ktoré viedlo k prijatiu rozhodnutí z roku 2002, 2007 alebo 2013, výslovne a jednoznačne informovala Komisiu o tom, že napriek zneniu podmienok upravujúcich režim II alebo režim III sa tieto podmienky mali uplatňovať na všetky spoločnosti registrovaných v ZFM a na všetky ich činnosti, vrátane činností vykonávaných mimo RAM.
- 150 Naopak, z bodov 132 a 133 vyššie vyplýva, že portugalské orgány pri viacerých príležitostiach Komisii oznámili, že zníženia IRPM sa obmedzovali na „činnosti fakticky a fyzicky vykonávané na Madeire“, čo vylučovalo činnosti vykonávané mimo tohto regiónu.
- 151 Komisia teda bez toho, aby sa dopustila nesprávneho právneho posúdenia alebo pridala dodatočné podmienky k svojim rozhodnutiam z rokov 2007 a 2013, mohla v odôvodnení 167 napadnutého rozhodnutia dospieť k záveru, že režim III, tak ako bol vykonaný, pokiaľ ide o podmienku týkajúcu sa pôvodu ziskov, na ktoré sa uplatnilo zníženie IRPM, bol v rozpore s uvedenými rozhodnutiami.

- 152 Tento záver nemôže byť spochybnený argumentáciou Portugalskej republiky, podľa ktorej Komisia tým, že pojem „činnosti fakticky a fyzicky vykonávané na Madeire“ vykladala tak, že sa netýka činností vykonávaných mimo tohto regiónu spoločnosťami registrovanými v ZFM, nedostatočne zohľadnila negatívne účinky režimov II a III na RAM, ako aj účinok presahovania režimu III, tak ako bol vykonaný, alebo ešte sa dopustila aj porušenia zásady voľného pohybu.
- 153 Po prvé, pokiaľ ide o tvrdenie založené na nedostatočnom zohľadnení negatívnych účinkov režimov II a III na RAM, ako aj účinku presahovania režimu III, tak ako bol vykonaný, treba uviesť, že týmto tvrdením sa Portugalská republika nesnaží spochybniť posúdenie Komisie týkajúce sa nesúladu režimu III, ako bol vykonaný, s rozhodnutiami z roku 2007 a z roku 2013 a tým aj právnu kvalifikáciu tejto schémy ako „novej pomoci“ v zmysle článku 1 písm. c) nariadenia 2015/1589, poskytnutej v rozpore s článkom 108 ods. 3 ZFEÚ.
- 154 Naopak, Portugalská republika spochybňuje posúdenie zlučiteľnosti režimu III vykonané v rozhodnutiach z rokov 2007 a 2013, ktoré sa stali konečnými, a preto ich nemožno napadnúť v rámci tejto žaloby.
- 155 Navyše členský štát sa nemôže v rámci konania začatého v rámci novej pomoci poskytnutej v rozpore s predchádzajúcim rozhodnutím povoľujúcim schému pomoci dovoľávať protiprávnej povahy rozhodnutia, ktorým sa táto schéma vyhlásila za zlučiteľnú s vnútorným trhom. Cieľom konania o priebežnom preskúmaní existujúcej pomoci upraveného v článku 108 ods. 1 ZFEÚ je totiž práve umožniť Komisii a členským štátom diskutovať o možnosti opätovného posúdenia zlučiteľnosti existujúcej pomoci. Okrem toho členské štáty majú vždy možnosť oznámiť Komisii nový plán pomoci v súlade s článkom 108 ods. 3 ZFEÚ, a to aj z dôvodov právnej istoty, čo Portugalská republika neurobila.
- 156 Po druhé, pokiaľ ide o tvrdenie o porušení zásad slobody usadiť sa, voľného pohybu osôb, slobodného poskytovania služieb a voľného pohybu kapitálu, cieľom tohto tvrdenia je tiež spochybniť zákonnosť rozhodnutí z rokov 2007 a 2013 a okrem toho sa zdá byť podporené len tvrdením, podľa ktorého napadnuté rozhodnutie zakazuje alebo obmedzuje možnosť pracovníka zamestnaného spoločnosťou registrovanou v ZFM vykonávať svoju pracovnú činnosť v inom členskom štáte alebo v treťom štáte a možnosť dotknutých spoločností poskytovať služby mimo RAM.
- 157 Takéto tvrdenie, ktoré sa obmedzuje na parafrázovanie ustanovení Zmluvy o FEÚ a nie je podporené nijakým doplňujúcim tvrdením, musí byť zamietnuté ako neprípustné podľa článku 76 písm. d) rokovacieho poriadku.
- 158 Vzhľadom na vyššie uvedené sa Komisia nedopustila nesprávneho právneho posúdenia pri výklade podmienky stanovenej v rozhodnutiach z rokov 2007 a 2013, podľa ktorej sa zníženia IRPM stanovené režimom III mohli týkať len zisku vyplývajúceho z činností „fakticky a fyzicky vykonávaných na Madeire“.

2) O podmienke týkajúcej sa vytvorenia alebo zachovania pracovných miest v RAM

- 159 V odôvodnení 178 napadnutého rozhodnutia Komisia usúdila, že uplatnenie režimu III Portugalskou republikou, pokiaľ ide o podmienku vytvorenia alebo zachovania pracovných miest v RAM, porušuje rozhodnutia z rokov 2007 a 2013.

- 160 Na podporu tohto záveru Komisia v podstate v odôvodneniach 168 až 174 napadnutého rozhodnutia uviedla, že táto podmienka je podmienkou prístupu k režimu III a že ako parameter výpočtu výšky pomoci musí spočívať na objektívnych a overiteľných metódach, ako sú metódy UTA a ETP, použité v usmerneniach z roku 2007, ako aj v po sebe nasledujúcich nariadeniach o skupinových výnimkách.
- 161 V odôvodneniach 175 až 176 napadnutého rozhodnutia Komisia ďalej uviedla, že podľa portugalských orgánov predstavuje „pracovné miesto“ na účely uplatnenia režimu III akékoľvek zamestnanie bez ohľadu na jeho právnu povahu, počet hodín, dní a mesiacov aktívnej práce za rok, ktoré uviedli príjemcovia, bez toho, aby tieto orgány mohli overiť čas skutočne strávený zamestnancom na jeho pracovnom mieste alebo prepočítať tento čas na ETP.
- 162 Takýmto odôvodnením Komisia jasne a jednoznačne uviedla svoje úvahy umožňujúce dotknutým osobám oboznámiť sa s dôvodmi záveru, ku ktorému dospela, a Všeobecnému súdu vykonať jeho preskúmanie.
- 163 Pokiaľ ide o dôvodnosť tohto záveru, Portugalská republika v podstate Komisii vytýka, že jej nesprávne uložila povinnosť, aby použila metódy ETP a UTA, a neuplatnila pojem „pracovné miesto“ v zmysle portugalského práva, na overenie splnenia podmienky týkajúcej sa vytvorenia alebo zachovania pracovných miest v RAM.
- 164 Takáto argumentácia však vychádza z nesprávneho pochopenia napadnutého rozhodnutia.
- 165 Hoci Komisia mohla v odôvodnení 173 napadnutého rozhodnutia uviesť, že metódy ETP a UTA predstavujú vhodné metódy na výpočet počtu pracovných miest, nijako neuložila portugalským orgánom povinnosť použitia takýchto metód, čo potvrdila na pojednávaní, ale iba vytýkala týmto orgánom v odôvodnení 176 toho istého rozhodnutia, že nepoužili metódu umožňujúcu overiť skutočnosť a trvalosť pracovných miest, ktoré boli deklarované príjemcami režimu III, tak ako bol vykonaný.
- 166 Táto výhrada je však z právneho hľadiska dostatočne podopretá odôvodneniami 28 a 175 napadnutého rozhodnutia, podľa ktorých podľa metódy použitej portugalskými orgánmi bolo na účely uplatnenia režimu III pracovné miesto akéhokoľvek druhu, akejkoľvek právnej povahy, bez ohľadu na počet hodín, dní a mesiacov práce za rok, ktoré prijímatelia deklarovali, vrátane zamestnania na čiastočný úväzok alebo zamestnania členov správnej rady, ktorí vykonávajú svoju činnosť vo viac ako jednej spoločnosti, ktorá je príjemcom režimu III.
- 167 Vzhľadom na vyššie uvedené teda Komisia neporušila článok 296 druhý odsek ZFEÚ a nedopustila sa nesprávneho posúdenia, keď sa v odôvodnení 179 napadnutého rozhodnutia domnievala, že režim III, tak ako bol vykonaný, porušuje podmienku vytvorenia a zachovania pracovných miest v RAM.

3) O účinnosti daňových kontrol vykonávaných na účely overenia správneho uplatňovania podmienok týkajúcich sa pôvodu zisku, na ktorý sa uplatňuje zníženie IRPM a vytvorenia alebo zachovania pracovných miest v RAM

- 168 V odôvodnení 178 napadnutého rozhodnutia Komisia usúdila, že daňové kontroly vykonané portugalskými orgánmi u príjemcov režimu III, tak ako bol vykonaný, ako aj údaje získané v rámci týchto kontrol neumožňujú účinne kontrolovať podmienky tohto režimu týkajúce sa pôvodu ziskov, na ktoré sa vzťahuje zníženie IRPM a vytvorenia alebo zachovania pracovných miest v RAM.
- 169 Na podporu tohto záveru Komisia v podstate v odôvodnení 165 napadnutého rozhodnutia uviedla, že daňové kontroly vykonané portugalskými orgánmi boli vykonané v súlade so širokým výkladom podmienky týkajúcej sa pôvodu zisku, na ktorý sa uplatňovalo zníženie IRPM, prijatým týmito orgánmi, ktorý sa odchyľuje od výkladu uvedeného v usmerneniach z roku 2007 a v rozhodnutiach z roku 2007 a z roku 2013.
- 170 V odôvodnení 176 napadnutého rozhodnutia Komisia dodala, že portugalské orgány na základe vyhlásení predložených príjemcami režimu III neboli schopné overiť skutočnosť alebo trvalosť deklarovaných pracovných miest z dôvodu neexistencie spoločnej a objektívnej metódy výpočtu uplatniteľnej na všetky pracovné pomery.
- 171 Takýmto odôvodnením Komisia jasne a jednoznačne predstavila svoje úvahy umožňujúce dotknutým osobám oboznámiť sa s dôvodmi záveru, ku ktorému dospela, a Všeobecnému súdu vykonať jeho preskúmanie.
- 172 Pokiaľ ide o dôvodnosť tohto záveru, treba uviesť, ako bolo pripomenuté v bodoch 168 až 170 vyššie, že Komisia sa domnievala, že kontroly vykonané daňovými orgánmi neboli vhodné na overenie správneho uplatnenia podmienok týkajúcich sa pôvodu ziskov, na ktoré sa uplatňovalo zníženie IRPM, a vytvorenia alebo zachovania pracovných miest v RAM, stanovených režimom III. Táto neprimeranosť vyplýva hlavne zo skutočnosti, že portugalské orgány vykladajú alebo uplatňujú tieto podmienky v rozpore s rozhodnutiami z rokov 2007 a 2013.
- 173 Keďže Všeobecný súd v bodoch 151 a 167 dospel k záveru, že kritika Komisie týkajúca sa výkladu a uplatňovania týchto dvoch podmienok bola dôvodná, samotná skutočnosť, ktorú navyše Komisia nespochybnila, že portugalské daňové orgány vyžadujú vedenie oddeleného účtovníctva v súvislosti s príjmami vytvorenými v ZFM, majú k dispozícii nástroje na predbežnú a následnú kontrolu daňovníkov, a najmä príjemcov režimu III, alebo vykonávajú početné a systematické kontroly, z ktorých niektoré viedli k opravám súm v podstatnej výške, nemôže však postačovať na preukázanie toho, že tieto daňové kontroly v konečnom dôsledku umožňujú týmto orgánom zabezpečiť riadne uplatňovanie tejto schémy, keďže tieto orgány vykladajú alebo uplatňujú túto schému v rozpore s rozhodnutiami z rokov 2007 a 2013.
- 174 Platí to najmä pre povinnosť spoločností so sídlom v ZFM viesť oddelené účtovníctvo pre príjmy dosiahnuté v ZFM, keďže, ako bolo konštatované v bode 151 vyššie, príjmy dosiahnuté ZFM neboli vypočítané v súlade s rozhodnutiami z rokov 2007 a 2013.
- 175 Rovnako skutočnosť, že Portugalská republika sa odvoláva na príklad daňovej kontroly vykonávanej v spoločnosti registrovanej v ZFM, ktorá viedla k uplatneniu metódy UTA, nemôže stačiť na spochybnenie záveru, ku ktorému dospela Komisia, pretože tento príklad neumožnil

zistiť ustálenú a zaužívanú prax a metódy portugalských orgánov, ktoré im umožňujú kontrolovať, že režim III sa vo všeobecnosti vykonáva v súlade s rozhodnutiami z rokov 2007 a 2013.

- 176 Komisia preto neporušila článok 296 druhý odsek ZFEÚ a nedopustila sa nesprávneho posúdenia, keď v odôvodnení 178 napadnutého rozhodnutia konštatovala, že daňové kontroly vykonané portugalskými orgánmi u príjemcov režimu III, ako aj údaje získané v rámci týchto kontrol neumožňujú účinne kontrolovať dodržiavanie podmienok režimu III týkajúcich sa pôvodu zisku, na ktorý sa uplatňovalo zníženie IRPM a vytvorenia alebo zachovania pracovných miest v RAM.
- 177 Vzhľadom na vyššie uvedené Komisia správne konštatovala, že režim III, tak ako bol vykonaný, nespĺňal viaceré podmienky vyžadované rozhodnutiami z rokov 2007 a 2013.
- 178 Keďže táto schéma bola vykonaná v rozpore s rozhodnutiami z rokov 2007 a 2013, takže bola podstatne zmenená v porovnaní so schémou povolenou uvedenými rozhodnutiami, Komisia v odôvodnení 180 napadnutého rozhodnutia tiež správne dospela k záveru o existencii novej protiprávnej pomoci (pozri v tomto zmysle rozsudok z 25. októbra 2017, Komisia/Taliansko, C-467/15 P, EU:C:2017:799, bod 48).
- 179 V dôsledku toho treba štvrtý a šiesty žalobný dôvod zamietnuť ako nedôvodné.

E. O siedmom žalobnom dôvode založenom na porušení práva na obhajobu, zásad právnej istoty a riadnej správy vecí verejných, ako aj na nedostatku odôvodnenia, keďže Komisia nezohľadnila list, ktorý jej zaslala 6. apríla 2018 Portugalská republika

- 180 Svojím siedmym žalobným dôvodom Portugalská republika poukazuje na porušenie svojho práva na obhajobu, zásad právnej istoty a riadnej správy vecí verejných, ako aj na nedostatok odôvodnenia. Komisia totiž formálne a vecne nezohľadnila rôzne tvrdenia, ktoré mali spochybníť potrebu začať konanie vo veci formálneho zisťovania a ktoré Portugalská republika uviedla v liste zo 6. apríla 2018 zaslanom Komisii v rámci postupu dohľadu, čo je list, ktorý navyše nie je spomenutý v napadnutom rozhodnutí. Keby nebolo došlo k tejto protiprávnosti v rozhodnutí o začatí konania vo veci formálneho zisťovania, ktorá Portugalskú republiku pripravila o kontradiktórnu diskusiu, mohlo mať totiž napadnuté rozhodnutie iný obsah.
- 181 Komisia sa domnieva, že Portugalská republika sa nemôže odvolávať na porušenie svojho práva na obhajobu a že siedmy žalobný dôvod treba v každom prípade zamietnuť ako nedôvodný.
- 182 Pokiaľ ide o prípustnosť tvrdenia o nezohľadnení listu zo 6. apríla 2018, ktoré Komisia spochybňuje z dôvodu, že Portugalská republika sa naň neodvolávala v rámci správneho konania, treba uviesť, že žiadne ustanovenie práva Únie neukladá členskému štátu, ktorému je určené rozhodnutie o začatí konania vo veci formálneho zisťovania, povinnosť napadnúť rôzne skutkové alebo právne okolnosti v priebehu správneho konania s tým, že neskôr tak už nebudú môcť urobiť v štádiu súdneho konania (pozri v tomto zmysle a analogicky rozsudok z 1. júla 2010, Knauf Gips/Komisia, C-407/08 P, EU:C:2010:389, body 89 až 92).
- 183 Treba konštatovať, že Portugalská republika naozaj zaslala Komisii list zo 6. apríla 2018. Žalobkyňa sa však nemôže účinne odvolávať na skutočnosť, že neuvedením tohto listu v rozhodnutí o začatí konania vo veci formálneho zisťovania došlo k porušeniu jej práva na obhajobu, ako aj zásad právnej istoty a riadnej správy vecí verejných.

- 184 Ako totiž vyplýva z článku 6 ods. 1 nariadenia 2015/1589, rozhodnutím o začatí konania vo veci formálneho zisťovania Komisia začne konanie, ktorého cieľom je umožniť dotknutému členskému štátu a iným dotknutým osobám predložiť ich pripomienky v stanovenej lehote.
- 185 Portugalská republika, ktorá je autorom predmetného listu, nemôže tvrdiť, že nevedela o jeho obsahu a že len preto, že nebol uvedený v rozhodnutí o začatí konania vo veci formálneho zisťovania, jej bolo zabránené účinne uplatniť svoje tvrdenia v priebehu konania vo veci formálneho zisťovania.
- 186 Portugalská republika tiež nemôže vytýkať Komisii nedostatok odôvodnenia napadnutého rozhodnutia z tohto titulu. Skutkové a právne okolnosti, ktoré boli podľa Portugalskej republiky uvedené v uvedenom liste, boli totiž uvedené v odôvodneniach 64, 71 až 73, 81 až 88 a 220 napadnutého rozhodnutia ako tvrdenia, ktoré Portugalská republika uviedla v rámci konania vo veci formálneho zisťovania.
- 187 V dôsledku toho musí byť siedmy žalobný dôvod zamietnutý ako nedôvodný.

F. O ôsmom žalobnom dôvode založenom na porušení zásad právnej istoty, ochrany legitímnej dôvery a riadnej správy vecí verejných tým, že napadnuté rozhodnutie nariadilo Portugalskej republike vymáhať pomoc vyhlásenú napadnutým rozhodnutím za protiprávnu a nezlučiteľnú

- 188 Svojím ôsmym žalobným dôvodom Portugalská republika tvrdí, že Komisia tým, že jej uložila povinnosť vymáhať pomoc poskytnutú v rozpore s rozhodnutiami z rokov 2007 a 2013, porušila zásady právnej istoty, ochrany legitímnej dôvery a riadnej správy vecí verejných.
- 189 Tieto porušenia vyplývajú zo skutočnosti, že režim III, tak ako bol vykonaný, nepredstavuje štátnu pomoc, alebo subsidiárne, že táto schéma predstavuje existujúcu pomoc; že schéma ZFM bola výslovne a postupne preskúmaná a schvaľovaná Komisiou od roku 1987; že podmienky režimu III vyplývajú z režimu II; že tieto podmienky okrem toho, že nie sú jasné, Komisia vykladá v rozpore so znením rozhodnutí z roku 2007 a z roku 2013, ako aj so svojou predchádzajúcou rozhodovacou praxou; že Komisia len veľmi neskoro namietala proti vykonaniu režimu III, a že Komisia súhlasila s výkladom podmienok režimov II a III, keď v roku 2006 nespochybnila neexistenciu potreby doplniť do portugalskej právnej úpravy spresnenie týkajúce sa podmienky pôvodu zisku. Rovnako trvanie konania vo veci formálneho zisťovania v dĺžke 29 mesiacov je tiež prekážkou akéhokoľvek vymáhania dotknutej pomoci.
- 190 Portugalská republika tiež tvrdí, že judikatúra, podľa ktorej príjemca „individuálnej pomoci“ v zmysle článku 1 písm. e) nariadenia 2015/1589 nemôže mať legitímnu dôveru v zákonnosť poskytnutia tejto pomoci v prípade nedodržania postupu stanoveného v článku 108 ods. 3 ZFEÚ, sa neuplatní na prejednávajúcu vec, ktorá sa týka „schémy pomoci“ v zmysle článku 1 písm. d) tohto istého nariadenia, spochybnenej po desaťročiach od jej vytvorenia.
- 191 Portugalská republika ďalej uvádza, že porušenie zásad právnej istoty, ochrany legitímnej dôvery a riadnej správy vecí verejných je o to zjavnejšie, že ona sama a 102 dotknutých subjektov, ktoré sa zúčastnili na konaní vo veci formálneho zisťovania, sa vyslovili za uzavretie prípadu, že Komisia si bola vedomá hospodárskeho, daňového a sociálneho významu ZFM ako najvzdialenejšieho regiónu, ktorý by mal byť posudzovaný priaznivejšie, a že portugalské orgány nielenže posilnili kontroly týkajúce sa ZFM, ale navrhli aj zmeny režimu III s cieľom uzavrieť prípad.

- 192 Portugalská republika napokon tvrdí, že vymáhanie pomoci je v rozpore s pojmom právny štát.
- 193 Komisia sa domnieva, že ôsmy žalobný dôvod treba zamietnuť ako nedôvodný.
- 194 Pokiaľ ide o povinnosť Portugalskej republiky, uloženú napadnutým rozhodnutím, vymáhať pomoc poskytnutú podľa režimu III v rozpore s rozhodnutiami z rokov 2007 a 2013, treba pripomenúť, že zrušenie protiprávnej a nezlučiteľnej pomoci prostredníctvom jej vymáhania je logickým dôsledkom konštatovania nezlučiteľnosti tejto pomoci. Povinnosť dotknutého členského štátu zrušiť pomoc, ktorú Komisia považuje za nezlučiteľnú s vnútorným trhom, totiž smeruje k obnoveniu predchádzajúcej situácie, čím príjemca stratí výhodu, ktorú skutočne požíval v porovnaní so svojimi konkurentmi [pozri v tomto zmysle rozsudok z 29. apríla 2021, Komisia/Španielsko (TNT v provincii Kastília-La Mancha), C-704/19, neuvverejnený, EU:C:2021:342, bod 48 a citovanú judikatúru].
- 195 Navyše v súlade s článkom 16 ods. 1 nariadenia 2015/1589 je Komisia vždy povinná nariadiť vymáhanie pomoci, ktorú vyhlási za nezlučiteľnú s vnútorným trhom, pokiaľ takéto vymáhanie nie je v rozpore so všeobecnou zásadou práva Únie (rozsudok z 28. júla 2011, Mediaset/Komisia, C-403/10 P, neuvverejnený, EU:C:2011:533, bod 124).
- 196 Pokiaľ ide o zásadu ochrany legitímnej dôvery, členský štát, ktorého orgány, tak ako v prejednávanej veci, poskytli pomoc v rozpore s procesnými pravidlami stanovenými v článku 108 ods. 3 ZFEÚ, sa v zásade nemôže odvolávať na legitímnu dôveru príjemcov, aby sa vyhol povinnosti prijať opatrenia potrebné na vykonanie rozhodnutia Komisie, ktorým sa mu nariaďuje vymáhanie pomoci. Pripustenie takejto možnosti by totiž znamenalo zbaviť ustanovenia článkov 107 a 108 ZFEÚ akéhokolvek potrebného účinku, keďže vnútroštátne orgány by sa tak mohli opierať o svoje vlastné protiprávne konanie, aby zmarili účinnosť rozhodnutí prijatých Komisiou na základe týchto ustanovení (pozri rozsudok z 9. júna 2011, Diputación Foral de Vizcaya a i./Komisia, C-465/09 P až C-470/09 P, neuvverejnený, EU:C:2011:372, bod 150 a citovanú judikatúru).
- 197 Navyše, ak sa pomoc poskytne bez predchádzajúceho oznámenia Komisii, takže je protiprávna podľa článku 108 ods. 3 ZFEÚ, príjemca pomoci nemôže mať v tomto prípade legitímnu dôveru v zákonnosť jej poskytnutia, keďže toto konštatovanie platí, na rozdiel od toho, čo tvrdí Portugalská republika, najmä pre pomoc poskytnutú na základe schémy pomoci (pozri v tomto zmysle rozsudok z 15. decembra 2005, Unicredito Italiano, C-148/04, EU:C:2005:774, bod 104 a citovanú judikatúru).
- 198 V prejednávanej veci však Portugalská republika nepreukázala, že pokiaľ ide o pomoc poskytnutú v rozpore s rozhodnutiami z rokov 2007 a 2013, ktorá bola z tohto dôvodu v rozpore s článkom 108 ods. 3 ZFEÚ, Komisia jej poskytla, či dokonca poskytla príjemcom uvedenej pomoci presné, bezpodmienečné a zhodujúce sa záruky, ktoré by boli aj v súlade s uplatniteľnými predpismi a ktoré by mohli u nich vyvolať legitímne očakávanie, ako to vyžaduje judikatúra (pozri v tomto zmysle rozsudok z 5. marca 2019, Eesti Pagar, C-349/17, EU:C:2019:172, bod 97 a citovanú judikatúru).
- 199 Takýto záver nemôže spochybniť ani skutočnosť, že Portugalská republika sa mohla domnievať, že režim III, tak ako bol vykonaný, sa vymyká kvalifikácii ako „štátna pomoc“ v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ, alebo subsidiárne, že režim III sa má považovať za „existujúcu pomoc“ v zmysle článku 1 písm. b) nariadenia 2015/1589.

- 200 Takéto presvedčenie, aj keby sa preukázalo, sa totiž nemôže považovať za presné, bezpodmienečné a zhodujúce sa ubezpečenia poskytnuté Komisiou.
- 201 Navyše nekvalifikovanie tejto schémy ako „štátnej pomoci“ bolo vysoko nepravdepodobné vzhľadom na rozhodnutia Komisie týkajúce sa skorších schém ZFM. To isté platí pre kvalifikáciu ako „existujúcej pomoci“ v zmysle článku 1 písm. b) bodov i) alebo ii) nariadenia 2015/1589 vzhľadom na podstatné rozdiely existujúce medzi režimom I a režimom III, ako aj vzhľadom na výklad podmienky, zo strany Komisie, týkajúcej sa pôvodu zisku, na ktorý sa uplatňovalo zníženie IRPM, ktorý jednoznačne vyplýval z komunikácie medzi Komisiou a portugalskými orgánmi v priebehu konania, ktoré viedlo k vydaniu rozhodnutí z rokov 2002 a 2007, ako už bolo uvedené v bodoch 132 a 133 vyššie.
- 202 Za presné, bezpodmienečné a zhodujúce sa záruky poskytnuté Komisiou sa nemôže považovať jednak ani skutočnosť, že Portugalská republika a veľké množstvo dotknutých subjektov, ktoré sa zúčastnili na konaní vo veci formálneho zisťovania, nepresadzovali v rámci tohto konania ten istý výklad, aký napokon použila Komisia v napadnutom rozhodnutí, a jednak ani skutočnosť, že táto inštitúcia nevyhovela návrhom portugalských orgánov na zmenu režimu III s cieľom ukončiť konanie vo veci formálneho zisťovania.
- 203 Preto nemožno konštatovať nijaké porušenie zásady ochrany legitímnej dôvery ani za predpokladu, že by sa Portugalská republika mohla odvolávať na túto zásadu.
- 204 Pokiaľ ide o zásadu právnej istoty, treba uviesť, že v oblasti štátnej pomoci sa tvrdenia, ktorých cieľom je brániť povinnosti vymáhania na základe zásady právnej istoty, prijímajú len za úplne výnimočných okolností.
- 205 V tejto súvislosti z judikatúry vyplýva, že je potrebné preskúmať rad skutočností na účely zistenia existencie porušenia zásady právnej istoty, najmä absenciu jasnosti uplatniteľného právneho režimu (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 14. októbra 2010, Nuova Agricast a Cofra/Komisia, C-67/09 P, EU:C:2010:607, bod 77), alebo nečinnosť Komisie počas dlhšieho obdobia bez odôvodnenia (pozri v tomto zmysle rozsudky z 24. novembra 1987, RSV/Komisia, 223/85, EU:C:1987:502, body 14 a 15, a z 22. apríla 2008, Komisia/Salzgitter, C-408/04 P, EU:C:2008:236, body 106 a 107).
- 206 Pokiaľ ide o túto poslednú skutočnosť, treba pripomenúť, že Komisia je povinná konať v primeranej lehote v rámci konania o preskúmaní štátnej pomoci a že nie je oprávnená zotrvať v stave nečinnosti počas fázy predbežného preskúmania. Je potrebné takisto uviesť, že primeranosť lehoty konania sa posudzuje v závislosti od okolností vlastných každej veci, kam patrí aj zložitosť veci a správanie účastníkov konania (rozsudok z 13. júna 2013, HGA a i./Komisia, C-630/11 P až C-633/11 P, EU:C:2013:387, body 81 a 82).
- 207 V prejednávanej veci však čas, ktorý uplynul medzi rozhodnutiami z roku 2007 a roku 2013 na jednej strane a začatím vykonávania dohľadu nad režimom III 12. marca 2015, či dokonca rozhodnutím o začatí formálneho konania 6. júla 2018 na druhej strane, nemožno považovať za neprimeraný.
- 208 V prvom rade totiž Komisia nebola v súlade s článkom 15 ods. 2 nariadenia 2015/1589 viazaná takými osobitnými lehotami, ako sú lehoty stanovené v kapitole II tohto nariadenia týkajúcej sa konania v súvislosti s oznámenou pomocou (pozri v tomto zmysle uznesenie z 20. januára 2021, KC/Komisia, T-580/20, neuvyverejnené, EU:T:2021:14, bod 26).

- 209 Ďalej, pokiaľ ide o obdobia dohľadu týkajúce sa povolených pomoci alebo schém pomoci, ako je to v prejednávanej veci, nemožno sa domnievať, že Komisia mala preukázať osobitnú starostlivosť, keďže zásada lojálnej spolupráce uvedená v článku 4 ods. 3 ZEÚ ukladá členským štátom povinnosť prijať všetky opatrenia vhodné na zabezpečenie rozsahu a účinnosti práva Únie.
- 210 V oblasti štátnej pomoci to predovšetkým znamená, že tieto štáty musia dbať na to, aby neposkytovali pomoc alebo schémy pomoci v rozpore s rozhodnutiami o predchádzajúcom povolení, najmä ak pochopenie podmienok vykonania tejto pomoci alebo týchto schém pomoci pôvodne zdieľajú Komisia a dotknutý členský štát, ako to bolo konštatované v bodoch 132 a 133 vyššie.
- 211 Napokon vzhľadom na opis konania predchádzajúceho rozhodnutiu o začatí konania vo veci formálneho zisťovania uvedený v odôvodneniach 1 a 2 napadnutého rozhodnutia nemožno v prejednávanej veci identifikovať žiadnu nečinnosť Komisie počas dlhého obdobia a bez odôvodnenia.
- 212 Pokiaľ ide o obdobie 29 mesiacov konania vo veci formálneho zisťovania, nemožno ju považovať za neprimeranú vzhľadom na to, ako to vyplýva z odôvodnení 3 až 9 a 96 napadnutého rozhodnutia, že Komisia musela riešiť žiadosť portugalských orgánov týkajúcu sa dôvernosti rozhodnutia o začatí tohto konania, viackrát požiadať tieto orgány o poskytnutie chýbajúcich informácií, ako aj zaoberať sa pripomienkami veľmi veľkého počtu dotknutých osôb, ktoré sa zúčastnili na konaní.
- 213 V tomto zmysle sa postup, ktorý viedol k napadnutému rozhodnutiu, jasne odlišuje od konania vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok z 24. novembra 1987, RSV/Komisia (223/85, EU:C:1987:502), na ktorý sa Portugalská republika nemôže oprávnene odvolávať.
- 214 Preto nemožno konštatovať nijaké porušenie zásady právnej istoty.
- 215 Konštatovania uvedené v bode 212 tiež umožňujú vylúčiť akékoľvek porušenie zásady riadnej správy vecí verejných.
- 216 Okrem toho, pokiaľ ide o to, že Portugalská republika tvrdí, že povinnosť vymáhať dotknutú pomoc, ktorú jej ukladá napadnuté rozhodnutie, je v rozpore so zásadou právneho štátu, stačí uviesť, že toto tvrdenie je neprípustné podľa článku 76 písm. d) rokovacieho poriadku, keďže nie je podoprené žiadnou inou argumentáciou.
- 217 Vzhľadom na vyššie uvedené musí byť ôsmy žalobný dôvod zamietnutý ako čiastočne neprípustný a čiastočne nedôvodný.

G. O deviatom žalobnom dôvode založenom na nemožnosti Portugalskej republiky vymáhať pomoc vyhlásenú napadnutým rozhodnutím za protiprávnu a nezlučiteľnú

- 218 Svojím deviatym žalobným dôvodom Portugalská republika poukazuje na nemožnosť dosiahnuť súlad s rozhodnutím, ktorým sa nariaďuje vymáhanie dotknutej pomoci, najmä z dôvodu, že napadnuté rozhodnutie jej neumožňuje určiť sumy, ktoré sa majú vymáhať, „bez neprimeraných ťažkostí“.
- 219 Portugalské orgány nemôžu, pokiaľ ide o posledné desaťročie, určiť, či spoločnosti, ktoré využili režim III, skutočne splnili dve sporné podmienky uvedené v rozhodnutiach z rokov 2007 a 2013. Tento problém je posilnený potrebou overiť, či tieto spoločnosti spĺňali podmienky na uplatnenie

- nariadenia *de minimis* (článok 2 napadnutého rozhodnutia) alebo nariadenia o skupinových výnimkách (článok 3 napadnutého rozhodnutia). V tomto kontexte mala Komisia vypočítať, aký mala daň vplyv na sumu pomoci, ktorá sa má vymáhať, alebo mala aspoň uviesť hrubú sumu požadovaného vymáhania. Portugalská republika napokon dodáva, že počet rozhodnutí o vymáhaní by viedol k situáciám platobnej neschopnosti.
- 220 Komisia tvrdí, že deviaty žalobný dôvod treba zamietnuť ako nedôvodný.
- 221 Pokiaľ ide o to, že Portugalská republika nemôže vyhovieť napadnutému rozhodnutiu, treba uviesť, že Komisia nemôže vydať príkaz na vymáhanie, ktorého vykonanie je od jeho prijatia objektívne a absolútne nemožné, lebo takýto príkaz by bol neplatný (pozri rozsudok zo 6. novembra 2018, *Scuola Elementare Maria Montessori/Komisia, Komisia/Scuola Elementare Maria Montessori a Komisia/Ferracci*, C-622/16 P až C-624/16 P, EU:C:2018:873, bod 82 a citovanú judikatúru).
- 222 Z toho vyplýva, že v rámci žaloby o neplatnosť podanej proti rozhodnutiu Komisie, ktorým sa nariaďuje vymáhanie protiprávnej a nezlučiteľnej štátnej pomoci, sa dotknutý členský štát môže odvolávať na zásadu, podľa ktorej „nikto nie je povinný plniť nemožné“, ktorá je súčasťou všeobecných zásad práva Únie (pozri rozsudok zo 6. novembra 2018, *Scuola Elementare Maria Montessori/Komisia, Komisia/Scuola Elementare Maria Montessori a Komisia/Ferracci*, C-622/16 P až C-624/16 P, EU:C:2018:873, bod 79 a citovanú judikatúru).
- 223 V tomto rámci však podmienka týkajúca sa absolútnej nemožnosti nie je splnená, ak sa žalovaný členský štát odvoláva len na právne, politické alebo praktické ťažkosti spôsobené konaním alebo opomenutím vnútroštátnych orgánov, ktorým môže čeliť pri výkone dotknutého rozhodnutia, bez toho, aby Komissii navrhol alternatívne spôsoby vykonania tohto rozhodnutia, ktoré by umožnili prekonať tieto ťažkosti, najmä čiastočným vrátením tejto pomoci (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 6. novembra 2018, *Scuola Elementare Maria Montessori/Komisia, Komisia/Scuola Elementare Maria Montessori a Komisia/Ferracci*, C-622/16 P až C-624/16 P, EU:C:2018:873, body 91 a 92 a citovanú judikatúru).
- 224 Navyše údajné interné problémy, s ktorými sa možno stretnúť pri výkone rozhodnutia Komisie, nemôžu odôvodniť to, že členský štát si nesplnil povinnosti, ktoré mu vyplývajú z práva Únie. Konkrétne ťažkosti administratívnej a praktickej povahy, ktoré spôsobuje veľký počet príjemcov pomoci, neumožňujú považovať vymáhanie za technicky nemožné [pozri rozsudok z 12. mája 2021, *Komisia/Grécko (Pomoc poľnohospodárom)*, C-11/20, neuvverejnený, EU:C:2021:380, bod 44].
- 225 V prejednávanej veci sa Portugalská republika obmedzuje na to, že sa odvoláva na zložitosť postupu vymáhania dotknutej pomoci a na ťažkosti politického, právneho a praktického charakteru bez toho, aby z právneho hľadiska dostatočne preukázala objektívnu a absolútnu nemožnosť pristúpiť k jej vymáhaniu už od prijatia napadnutého rozhodnutia.
- 226 Konkrétne Portugalská republika nepreukázala ani existenciu ťažkostí, na ktoré sa odvoláva, ani neexistenciu alternatívnych spôsobov vymáhania pomoci (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 6. novembra 2018, *Scuola Elementare Maria Montessori/Komisia, Komisia/Scuola Elementare Maria Montessori a Komisia/Ferracci*, C-622/16 P až C-624/16 P, EU:C:2018:873, bod 96).

- 227 Navyše Portugalská republika nepredložila nijaký dôkaz, ktorý by mohol preukázať, že portugalské orgány sa pokúsili spolupracovať v dobrej viere s Komisiou s cieľom prekonať tieto predvídateľné ťažkosti pri úplnom rešpektovaní ustanovení Zmluvy o FEÚ [pozri v tomto zmysle rozsudok z 29. apríla 2021, Komisia/Španielsko (TNT v provincii Kastília-La Mancha), C-704/19, neuvěřený, EU:C:2021:342, bod 63 a citovanú judikáciu].
- 228 V tejto súvislosti sa Portugalská republika nemôže oprávnene odvolávať na skutočnosť, že Komisia jej neumožnila stanoviť „bez neprimeraných ťažkostí“ sumy, ktoré sa majú vymáhať, napríklad tým, že by vypočítala vplyv, ktorý mala daň na sumu pomoci, ktorá sa má vymáhať, alebo by aspoň uviedla hrubú sumu požadovaného vymáhania.
- 229 Žiadne ustanovenie práva Únie totiž nevyžaduje, aby Komisia v rozhodnutí nariaďujúcim vymáhanie protiprávnej pomoci, ktorá bola vyhlásená za nezlučiteľnú s vnútorným trhom, stanovila presnú výšku pomoci, ktorá sa má vrátiť (pozri rozsudky z 18. októbra 2007, Komisia/Francúzsko, C-441/06, EU:C:2007:616, bod 29 a citovanú judikáciu, a z 20. marca 2013, Rouse Industry/Komisia, T-489/11, neuvěřený, EU:T:2013:144, bod 77 a citovanú judikáciu). Navyše povinnosť členského štátu vypočítať presnú sumu pomoci, ktorá sa má vymáhať, patrí do širšieho rámca povinnosti lojálnej spolupráce, ktorá zaväzuje vzájomne Komisiu a členské štáty pri vykonávaní pravidiel Zmluvy v oblasti štátnej pomoci (pozri rozsudok z 20. marca 2013, Rouse Industry/Komisia, T-489/11, neuvěřený, EU:T:2013:144, bod 79 a citovanú judikáciu).
- 230 Stačí teda, ak rozhodnutie Komisie obsahuje údaje umožňujúce jeho adresátovi túto sumu určiť bez neprimeraných ťažkostí (pozri rozsudok z 18. októbra 2007, Komisia/Francúzsko, C-441/06, EU:C:2007:616, bod 29 a citovanú judikáciu).
- 231 V prejednávanej veci je však na rozdiel od toho, čo tvrdí Portugalská republika, potrebné konštatovať, že v odôvodnení 213, ako aj v článkoch 1 až 4 napadnutého rozhodnutia Komisia poskytla potrebné, ale aj dostatočné údaje umožňujúce portugalským orgánom určiť sumy, ktoré majú byť vrátené, bez neprimeraných ťažkostí.
- 232 Okrem toho Portugalská republika nemôže vytykať Komisii ani to, že ju v rozhodnutí o začatí konania vo veci formálneho zisťovania nevyzvala, aby uviedla legitímne očakávania, ktoré by mohli byť prekážkou vymáhania predmetnej pomoci. Aj v prípade neexistencie takejto výzvy im totiž povinnosť spolupracovať v dobrej viere, ktorú majú portugalské orgány, ukladala povinnosť z vlastnej iniciatívy oznámiť tieto ťažkosti Komisii, čo však tieto orgány nepreukázali.
- 233 V dôsledku toho treba deviaty žalobný dôvod zamietnuť ako nedôvodný.

H. O desiatom žalobnom dôvode založenom na porušení zásady proporcionality z dôvodu, že Komisia prijala reštriktívny prístup, pokiaľ ide o podmienky „vytvorenia [alebo] zachovania pracovných miest v regióne“ a „činností fakticky a fyzicky vykonávaných v [RAM]“

- 234 Svojím desiatym žalobným dôvodom Portugalská republika tvrdí, že Komisia porušila zásadu proporcionality tým, že prijala reštriktívny a retroaktívny prístup, pokiaľ ide o pojmy „činnosť fakticky a fyzicky vykonávaná na Madeire“ a „vytvorenie alebo zachovanie pracovných miest“ vzhľadom na ničivé účinky tohto prístupu na RAM a neexistenciu predchádzajúcej rozhodovacej praxe v tomto smere. Toto porušenie je spojené s porušením jej povinnosti lojálnej spolupráce stanovenej v článku 4 ods. 3 ZEÚ a zásady riadnej správy vecí verejných.

- 235 Komisia sa domnieva, že desiaty žalobný dôvod treba zamietnuť ako nedôvodný.
- 236 Pokiaľ ide o údajné porušenie zásady proporcionality z dôvodu údajne reštriktívneho výkladu Komisie týkajúceho sa dvoch podmienok „činnosti fakticky a fyzicky vykonávanej na Madeire“ a „vytvorenia alebo zachovania pracovných miest“, toto tvrdenie je v podstate totožné s argumentáciou obsiahnutou v štvrtom až šiestom žalobnom dôvode, ktorá už bola zamietnutá v bode 179 vyššie, a preto musí byť zamietnutá z tých istých dôvodov.
- 237 Za predpokladu, že by Portugalská republika týmto žalobným dôvodom vytýkala, že napadnuté rozhodnutie porušilo zásadu proporcionality, keď uložila povinnosť vymáhať pomoc poskytnutú podľa režimu III, tak ako bol vykonaný, stačí pripomenúť, že zrušenie protiprávnej a nezlučiteľnej pomoci prostredníctvom jej vymáhania je logickým dôsledkom konštatovania jej protiprávnosti, takže vymáhanie tejto pomoci s cieľom obnoviť pôvodný stav v zásade nemožno považovať za opatrenie neprimerané cieľom ustanovení Zmluvy o FEÚ v oblasti štátnej pomoci (pozri rozsudok z 21. decembra 2016, Komisia/Aer Lingus a Ryanair Designated Activity, C-164/15 P a C-165/15 P, EU:C:2016:990, bod 116 a citovanú judikatúru).
- 238 Žiadna skutočnosť, na ktorú sa odvoláva Portugalská republika, však neumožňuje preukázať, že v prejednávanej veci je potrebné odchyliť sa od tejto zásady vymáhania protiprávnej pomoci vyhlásenej za nezlučiteľnú.
- 239 Naopak, ako správne uviedla Komisia, povinnosť vymáhania sa netýka celej individuálnej pomoci poskytnutej podľa režimu III, ale výlučne pomoci, ktorá bola poskytnutá v rozpore s rozhodnutiami z rokov 2007 a 2013, a to za predpokladu, že jej príjemcovia nespĺňajú podmienky stanovené v nariadení *de minimis* alebo nariadení o skupinových výnimkách, ako to vyplýva z článkov 1 až 3 napadnutého rozhodnutia.
- 240 Navyše z ustálenej judikatúry vyplýva, že skutočnosť, že vymáhanie protiprávnej a nezlučiteľnej pomoci môže spôsobiť platobnú neschopnosť spoločností, ktoré mali z tejto pomoci protiprávny prospech, nemôže ovplyvniť záväznosť tohto vymáhania (pozri v tomto zmysle rozsudok z 12. februára 2015, Komisia/Francúzsko, C-37/14, neuvverejnený, EU:C:2015:90, bod 84 a citovanú judikatúru).
- 241 Okrem toho, pokiaľ ide o to, že Portugalská republika sa prostredníctvom tých istých tvrdení odvoláva na to, že Komisia porušila svoju povinnosť lojálnej spolupráce stanovenú v článku 4 ods. 3 ZEÚ, ako aj zásadu riadnej správy vecí verejných, treba tieto tvrdenia zamietnuť z tých istých dôvodov.
- 242 V dôsledku toho treba desiaty žalobný dôvod zamietnuť ako nedôvodný.

I. O jedenástom žalobnom dôvode založenom na porušení článku 17 nariadenia 2015/1589 z dôvodu premlčania určitej pomoci poskytnutej podľa režimu III

- 243 Svojím jedenástym žalobným dôvodom Portugalská republika tvrdí, že vzhľadom na dátum rozhodnutia o začatí formálneho konania, ktoré jej bolo oznámené 9. júla 2018, je pomoc poskytnutá do 9. júla 2008 premlčaná v súlade s článkom 17 nariadenia 2015/1589.
- 244 Komisia sa domnieva, že jedenásty žalobný dôvod treba zamietnuť ako nedôvodný.

- 245 Pokiaľ ide o premlčanie určitej pomoci poskytnutej na základe režimu III, treba pripomenúť, že podľa článku 17 ods. 1 a 2 nariadenia 2015/1589 začína premlčacia doba desiatich rokov v rámci schémy pomoci plynúť odo dňa, keď je protiprávna pomoc skutočne poskytnutá jej príjemcovi, a nie v deň prijatia schémy pomoci (pozri uznesenie zo 7. decembra 2017, Írsko/Komisia, C-369/16 P, neuvverejnené, EU:C:2017:955, bod 41 a citovanú judikatúru).
- 246 Podľa toho istého ustanovenia akékoľvek opatrenie prijaté Komisiou vo vzťahu k protiprávnej pomoci prerušuje plynutie tejto premlčacej doby. Tak je to najmä v prípade listov zaslaných Komisiou členským štátom, v ktorých ich informuje, že opatrenie možno kvalifikovať ako štátnu pomoc (pozri v tomto zmysle rozsudok z 26. apríla 2018, ANGED, C-233/16, EU:C:2018:280, body 83 a 84), alebo v ktorých od členských štátov žiada, aby jej oznámili opatrenie (pozri v tomto zmysle uznesenie zo 7. decembra 2017, Írsko/Komisia, C-369/16 P, neuvverejnené, EU:C:2017:955, bod 42) alebo od nich ešte žiada, aby jej poskytli informácie (pozri v tomto zmysle rozsudok z 10. apríla 2003, Département du Loiret/Komisia, T-369/00, EU:T:2003:114, body 81 a 82).
- 247 V prejednávanej veci pritom z odôvodnení 1 a 3 napadnutého rozhodnutia vyplýva, že Komisia 12. marca 2015 zaslala Portugalskej republike žiadosť o informácie s cieľom určiť, či režim III, tak ako bol vykonaný, dodržiava rozhodnutia z rokov 2007 a 2013, a následne ju 6. júla 2018 informovala o svojom rozhodnutí začať konanie vo veci formálneho zisťovania.
- 248 Vzhľadom na skutočnosť, že individuálna pomoc, ktorej vymáhanie nariadila Komisia Portugalskej republike, je pomoc poskytnutá podľa režimu III, ktorý bol pôvodne oznámený 28. júna 2006, a následne schválený 27. júna 2007 predtým, ako ho tento členský štát vykonal, tak premlčacia lehota desať rokov stanovená v článku 17 ods. 2 nariadenia 2015/1589 nemohla začať plynúť pred týmito dátumami a jej plynutie bolo prerušené 12. marca 2015, teda menej ako desať rokov po uvedených dátumoch.
- 249 V dôsledku toho Portugalská republika nesprávne tvrdí, že predmetná pomoc poskytnutá do 9. júla 2008 je premlčaná.
- 250 V každom prípade samotná skutočnosť, že niektoré individuálne pomoci poskytnuté na základe schémy pomoci, ktorej protiprávnosť a nezlučiteľnosť konštatovala Komisia, sú premlčané, nemôžu mať za následok zrušenie tohto rozhodnutia. Pokiaľ totiž ide o schémy pomoci, vnútroštátnym orgánom, ktoré majú povinnosť okamžitého a účinného vymáhania uvedenej pomoci, prináleží, aby vzhľadom na osobitné okolnosti vlastné každému príjemcovi schémy pomoci určili, či každý z príjemcov musí skutočne vrátiť uvedenú pomoc (pozri analogicky rozsudok z 13. februára 2014, Mediaset, C-69/13, EU:C:2014:71, bod 22).
- 251 Jedenásty žalobný dôvod sa preto musí zamietnuť ako nedôvodný.
- 252 V dôsledku toho musí byť táto žaloba zamietnutá v celom rozsahu bez toho, aby bolo potrebné vyhovieť návrhom na nariadenie opatrení na zabezpečenie priebehu konania podaným Portugalskou republikou nad rámec toho, čomu sa už vyhovel.

IV. O trovách

- 253 Podľa článku 134 ods. 1 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté.

254 Keďže Portugalská republika nemala vo veci úspech, je opodstatnené uložiť jej povinnosť nahradiť trovy konania, vrátane trov konania o nariadení predbežného opatrenia, v súlade s návrhom Komisie.

Z týchto dôvodov

VŠEOBECNÝ SÚD (ôsma komora)

rozhodol takto:

1. Žaloba sa zamieta.

2. Portugalská republika je povinná nahradiť trovy konania vrátane trov konania o nariadení predbežného opatrenia.

Svenningsen

Mac Eochaidh

Pynnä

Rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní v Luxemburgu 21. septembra 2022.

Podpisy